

MOKYMOSI GALIA

2017 m.
lapkričio 20–26 d.

ir žavesys

SUAUGUSIŲJŲ MOKYMOSI SAVAITĖ

Savišvieta

2018 m. Nr. 1

Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacijos
periodinis leidinys

LIETUVOS
SUAUGUSIŲJŲ
ŠVIETIMO
ASOCIACIJA

TURINYS

Ižanga	3
Sėkmė sutikti Žmogų.....	6
Mokymosi galia ir žavesys.....	10
Skambutis, nulėmęs gyvenimo sėkmę.....	11
Mokymasis: <i>reikia ar noriu?</i>	13
Mano sėkmės istorija: norėti, tikėti ir siekti	15
Mokymasis: ir galia, ir žavesys	17
Mano sėkmės istorija: esu abiturientė	20
Mokymosi sėkmė – malonumas mokytis.....	22
Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centro klausytojų mokymosi istorijos	25
Vilniaus suaugusiųjų mokymo centras - besimokančios mokyklos sėkmės formulė.....	32
Projektas „ACE“ arba kaip talentą ir pomėgį paversti verslu.....	35
Integruota pamoka Marijampolės suaugusiųjų mokymosi centro Pataisos namuose.....	39
Kolegijos studentai užleido auditorijas suaugusiųjų mokymosi savaitės renginių dalyviams	41
Soros International House NordPlus Adult projektas „Seniors Online“	42
Panevėžio rajono trečiojo amžiaus universiteto (TAU) klausytojai – skaitymo mentoriai	45
Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų gimnazijos projektas „Žemės ratu“	48
Klaipėdos suaugusiųjų gimnazijos iniciatyva „Draugystės ruduo“	50
Medardo Čoboto trečiojo amžiaus universiteto (MČTAU) festivalis „100 šokių pynė Lietuvai“	54
Panevėžio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos projektas „Štai koks mano kaimas“	56

Ižanga

Prieš mane – devyniolika sėkmės istorijų, devyniolika pasakojimų apie mokymąsi:

- Kaip iš nesvarbaus dalyko mokymasis tapo svarbus.
- Kaip mokymasis paprastą rutininį gyvenimą paverčia prasmingu ir jaudinančiu.
- Kaip sunku įveikti save, kad pradėtum vėl tikėti savimi, savo galiomis, savo protu.
- Kiek daug „susvyravusiam“ suaugusiam žmogui reiškia moralinis palaikymas, laiku pasakyti padrąsinantys žodžiai.
- Kaip keičiasi jauno žmogaus mąstymas, susidūrus su „gyvenimo mokykla“.
- Kaip *reikia mokytis* virsta *noriu mokytis*.
- Kaip mokymasis padeda išpildyti profesines svajones, atveda link apdovanojimų iš aukščiausių valdžios žmonių rankų, padaro „Visatos architektais“.
- Kokias galias suteikia mokymasis, kai mokaisi ne vienas, o su kolegomis.
- Kokia mokymosi prasmė atsiskleidžia, kai „paneri į mokymosi gelmes“.

Skaitau šias istorijas ir mąstau, kas būtų žmogus be mokymosi, koks jis būtų? Ypatingai jaudina tie pasakojimai, kuriuose jauni žmonės atskleidžia savo dešimties ar netgi daugiau metų kelią iki tikrojo supratimo, kas yra mokymasis, kad didžiausia sėkmė yra ne mokymasis iš pareigos, bet iš vidinių paskatų, iki džiaugsmo, kad mokymasis suteikė jų svajonėms sparnus.

Vargu, ar šios istorijos būtų tokios sėkmingos, jeigu jų autoriai nebūtų susitikę žmonių, suprantančių, palaikančių, padrąsinančių, o kai kada ir griežtesnį žodį pasakančių – andragogų. Tai žmonės, dirbantys tam, kad Lietuvoje būtų daugiau išsilavinusių ir savo vietą suradusių žmonių. Tai žmonės, kurie ir patys nuolat mokosi, vieni ir su kolegomis, ne tik iš knygų, bet ir dalyvaudami projektinėje veikloje. Mokosi plėsdami savo akiratį ir būdami pavyzdžiais savo mokiniam.

Taigi kiekviena sėkmės istorija – kaip grojimas dviem fortepijonais: tik grojant keturiomis rankomis suskamba pati tikriausia muzika...

Kad tikros muzikos suaugusiųjų mokymesi būtų daugiau, kad savojo kelio link išsilavinimo ieškantys žmonės greičiau surastų, galinčius padėti eiti tuo keliu, Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija kiekvienais metais inicijuoja suaugusiųjų mokymosi savaitę.

2017 metais suaugusiųjų mokymosi savaitė „Mokymosi galia ir žavesys“ praturtino ne tik Lietuvos besimokančių suaugusiųjų ir jų mokytojų bendruomenę. Ji prisidėjo ir prie Europos suaugusiųjų švietimo asociacijos iniciatyvos švęsti suaugusiųjų mokymąsi Europoje.

Renginiuose, kurie vyko lapkričio pabaigoje įvairiuose Lietuvos miestuose, miesteliuose ir kaimiškosiuose vietovėse, ieškojome mokymosi reikšmės ir prasmės, nagrinėjome, kaip mokymas ir mokymasis padėjo išspręsti asmenines, profesines ar bendruomenės problemas, kokius atradimus apie save ir pasaulį padarė žmonės mokydami ar organizuodami mokymus, kokie mokymo ir mokymosi renginiai buvo naudingiausi, kada ir koks mokymasis buvo itin sėkmingas. Kai kurie mokymosi sėkmės pavyzdžiai buvo pristatyti suaugusiųjų mokymosi savaitės projektų ir iniciatyvų konkursui. Su jais susipažinkite ir šio leidinio puslapiuose.

Kalbėjome apie mokymąsi visur, kur kiekvienas buvome ir mokėmės, ten, kur mus nuvedė smalsumas ir poreikis sužinoti, išmokti, patirti, pasidalinti...

Per suaugusiųjų mokymosi savaitę įvyko daugiau nei 700 renginių ir netgi, jeigu juose apsilankė tik po 10 žmonių, mokymosi džiaugsmą patyrė septyni tūkstančiai... Devyniolika mokymosi sėkmės istorijų buvo aprašytos.

Linkiu malonios pažinties su jomis: skaitykime akimis, o jauskime širdimi...

Vilija Lukošūnienė,
Leidinio sudarytoja

Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija neatsako už straipsniuose išsakytas mintis - autentišką autorių nuomonę. Nuotraukos leidinyje publikuojamos turint jas pateikusių asmenų sutikimą.

PRADŽIOS

Pradžia yra kvietimas atsiverti tobulėjimui ir
priimti sukauptas dovanas.

(J. O'Donohue)

Sėkmė sutikti Žmogų

Didžiulę sėkmę Lietuvos suaugusiųjų švietimas patyrė 1992 metais, kai šią sritį kuruoti ėmėsi tuometinis Kultūros ir švietimo ministerijos viceministras prof. Vincentas (jis mėgsta būti vadinamas Valdu) Dienys. Šį žmogų visa suaugusiųjų švietimo sistema ir joje dirbantys kolegos gali vadinti STRATEGU, MOKYTOJU, MENTORIUMI.

Iš karto po Nepriklausomybės atkūrimo Profesorius skatino kurtis suaugusiųjų mokymo ir švietimo įstaigas, inicijavo ir dalyvavo rengiant pirmuosius suaugusiųjų švietimą reglamentuojančius dokumentus: Lietuvos švietimo koncepciją (1992), Lietuvos suaugusiųjų švietimo sistemos koncepciją (1993), Lietuvos neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatymą (1998).

Profesorius stengėsi, kad kuo daugiau suaugusiųjų švietėjų, universitetų vadovų, Seimo narių susipažintų su užsienio šalių suaugusiųjų švietimo organizavimo patirtimi, organizavo stažuotes bei pažintinius vizitus Vokietijos ir Skandinavijos šalyse. V. Dienio iniciatyva buvo organizuota daug tarptautinių ir nacionalinių konferencijų suaugusiųjų švietimo klausimais, kuriose ir jis pats skaitydavo mokslinius pranešimus.

Svarus Profesoriaus indėlis buvo kuriant suaugusiųjų švietimo raidos scenarijų (2011) ir Lietuvos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymo įstatymą (2014).

Žinodami nepaprastą Valdo kuklumą ir nenorėdami apkrauti jo papildomu darbu rašyti sėkmės istoriją, ją pabandė parašyti jo kolegos. Taip, kaip ją matė ir patyrė.

Margarita: „Valdas, dar būdamas LR Švietimo ir mokslo viceministru, aiškiai suprato suaugusiųjų švietimo ir mokymosi visa gyvenimą prasmę ir būtinybę.

Į suaugusiųjų švietimą jis žvelgė ir žvelgia plačiai, matydamas jį kaip galimybę bet kokioje suaugusiojo žmogaus veikloje, ne tik įgalinant tam tikras specialias tikslines grupes. Jo nuomone, suaugusiųjų švietimas vyksta profesiniame rengime, tobulinant kvalifikaciją, tęstiniame mokymesi, asmeniniame tobulėjime.

Džiugu, kad Valdas labai susijęs su Vytauto Didžiojo universitetu (VDU). Pirmiausia todėl, kad jis buvo Profesinio mokymo centro prie ŠMM vadovu ir tai buvo sąsaja, vykdant bendrus projektus su VDU Profesinio rengimo studijų centru, kuriant profesinio mokymo ir rengimo ateities strategija bei reformas Lietuvoje.

Valdas niekada neatsisakydavo dalyvauti VDU organizuojuose tarptautinėse konferencijose suaugusiųjų švietimo klausimais, dalintis savo žiniomis, brėžti strategines gaires.

Profesorius dėstė Švietimo politiką mūsų studentams magistrantūros studijų programose, dalijosi suaugusiųjų švietimo aktualijomis, daugybę kartų dalyvavo baigiamųjų darbų gynime. 2009 m. kaip Lietuvos atstovas buvo deleguotas į pasaulinę CONFINTEA konferenciją „Living and learning for a viable future: the power of adult learning“ Belem'o mieste (Brazilija). Grįžęs iš konferencijos, atvyko į Universitetą kalbėtis su VDU bakalaurais ir magistrantais apie suaugusiųjų švietimo prioritetus pasaulyje. Jautė pareigą ir atsakomybę dalintis su mumis tuo, kuo gyvena pasaulis.

Jo vaidmuo suaugusiųjų švietime yra politinio lygmens, tačiau jis pats kaip asmuo tą politiką siekė įgyvendinti skleisdamas per organizacijas, kuriose dirbo ir savo asmeniniu pavyzdžiu“.

Roma: „Valdui reikėtų padėkoti, pirmiausia, už ilgametę ištikimybę suaugusiųjų švietimo idėjai, už nuolatinį palaikymą LŠŠA, už drąsų kontaktą su valdžios struktūromis suaugusiųjų švietimo klausimais. Paminėtinos Valdo pastangos ir pagalba kiekvienam naujai įsijungiančiam į šią veiklą žmogui (juk ir mudvi – Roma ir Vilija - pradžių pradžioje buvome jo mokinės), drąsinimus įsijungiant į tarptautines veiklas. Prisimenu, kaip mane ruošdavo pirmiesiems mano vizitams į EAEA (Europos suaugusiųjų švietimo asociacijos) posėdžius...“

Algimanta: „pora prisiminimų... iš 2002 metų pirmųjų susitikimų su prof. Vincentu Dieniu. Tai žmogus, kuris paprastais žodžiais aiškino sudėtingų ES projektų loginės matricos sandarą. Ir tai buvo vienas iš pirmųjų mūsų parengtų ir laimėtų ES SF projektų 2003 metais.

Šias pamokas atsimenu iki šiol. Ačiū, profesoriau, už palaikymą ir įžvalgas ilgalaikėje perspektyvoje. AČIŪ, kad buvote ir esate su mumis“.

Jolanta: „Valdas - andragoginės ramybės, užtikrintumo, tolerancijos uostas“.

Vilija: „Valdas – Žmogus, gebantis nepriekšamai mokyti, neįkyriai globoti, išvirti arbatos pavargusiam žmogui, nuimti įtampą smagiai pajuokaujant, nekelti „audros stiklinėje“, ištiesti pagalbos ranką, atleisti klystančiam, skatinti pasitikėti savo jėgomis ir vesti nuo siauro takelio link plataus vieškelio...“

Už ilgametę profesionalią ir kūrybišką veiklą, plėtojant andragogikos mokslą ir praktiką Lietuvoje bei užsienyje 2017 metais profesoriui, ilgamečiui Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacijos vadovui, aktyviam nariui buvo suteiktas LSŠA 25 – čio Metų andragogo vardas.

ŠIRDIES BŪSENOS

Kiekvienas iš mūsų širdyje nešiojamės
savo gyvenimo knygą (J.O'Donohue)

Mokymosi galia ir žavesys

*Karolis Naujalis,
Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų gimnazija,
III A klasės mokinys*

Mokykloje mokais, pavyzdingas esi,
Dalykai sekas neblogai visi,
Ir vieną dieną kontroliniam darbe
Puikuojas dešimtukas, pradžia visai gera!

Pažvelk, į sėkmę kelias ne toks jau sudėtingas,
Bet jis kartu bus tau naudingas –
Žavėtis tuo, kas tau yra svarbu,
Įveikt kliūtis bus lengva, nors kartais nedrąsu.

Kiek daug istorijų ir perskaitytų knygų,
Kiek daug minčių, kurios ne kartą grįžo,
Esi ne vienas tu šiame kely,
Padės tau mokytis kiti.
Tvirtai laikykis ir neišklysk iš kelio,
Tik mokslas tau suteikia galių!
Sėkmė lai lydi visada –
Tokia ta mokymosi galia!

Skambutis, nulėmės gyvenimo sėkmę

*Vilma Auglytė,
Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų gimnazija,
mokytoja*

Esu mokytoja. Jau daug metų. Bet ne visada svajojau ja tapti. Kadais, dar būdama mokinė, svajojau tapti valytoja. Taip taip, išgirdote gerai. Žinoma, valytoja – ne svajonių darbas, tačiau tai man, jokio amato nemokančiai mokinėi, kažkada atrodė vienintelė galimybė užsidirbti duonos kąsnį...

Mokiausi neramiais laikais – ką tik atkurta nepriklausoma Lietuvos valstybė, besikuriantis verslas, šalyje siaučiančios nusikaltėlių gaujos, bedarbystė, netikrumas dėl ateities. Rimtai susirgus mamai, dažnai nežinodavau, ką valgysiu rytoj. Būtinai reikėjo susirasti darbą. Nepasakosiu apie jo paieškas – tai jau kita tema, bet reikėjo priimti sprendimą dėl tolesnio mokymosi. Mokyklą mesti buvo be galo gėda. Aš, inteligentiškų, išsilavinusių tėvų vaikas, jaučiausi tiesiog privalanti siekti aukštesnio mokslo, tačiau pavykus susitarti dėl darbo, galimybės lankyti mokyklą nebeliko. Reikėjo ieškoti kokios nors kitos išeities. Buvau girdėjusi apie vakarines mokyklas – tenai ir patraukiau. Neminėsiu pirmosios įstaigos, kurioje apsilankiau. Direktorė – graži, griežta moteris, kategoriškai atsisakė mane priimti, paaiškino, kad jau balandis, mokslo metai beveik pasibaigė. Nuleisti rankų nenorėjau ir nuvažiavau į kitą mokyklą – Vilniaus 8-ąją suaugusiųjų vidurinę. Vos įėjusi sutikau moterį, kuri, pasiteiravus, kur galiu rasti direktorę, pasirodė ja ir esanti. Ir nors jos atsakymas buvo toks pats, kaip ir anksčiau girdėtas – nauji mokiniai besibaigiant mokslo metams nepriimami, tačiau šiltas jos tonas, nuoširdus noras padėti nulėmė tolesnį mano pasirinkimą. Senuosius mokslo metus pavyko užbaigti – mano mokyklos mokytojai geranoriškai sudarė sąlygas atsiskaityti kontrolinius darbus. Gavusi 11 klasės dalykų įvertinimus, artėjant naujiems mokslo metams, nuvažiavau į šiltus prisiminimus palikusios direktorės mokyklą – Vilniaus 8-ąją suaugusiųjų vidurinę.

Pradėti mokslus naujoje klasėje, pilnoje nepažįstamų mokinių, nebuvo jauku. Keista buvo į mokyklą važiuoti vakare, pasibaigus darbo dienai. Buvo nelengva – pamokos baigdavosi labai vėlai, mano diena trukdavo daugiau nei 12 val. Nepadėjo ir tai, kad neblogai uždirbdavau. Ėmė atrodyti, kad galiu apsieiti ir be vidurinės atestato – kam jis man? Dirbu, uždirbu, kodėl turėčiau vargti ir iki išnaktų sėdėti mokykloje? Jaunam žmogui kyla daug pagundų ir ne visada atrodo, kad verta krimsti karčias mokslo šaknis, laukiant nežinia kada subręšiančių saldžiųjų vaisių. Pasibaigus rudens atostogoms, į

mokyklą negrįžau... Nežinau, kuo viskas būtų pasibaigę, tačiau mano ramią įprastą rutiną sudrumstė skambutis iš mokyklos. Klasės auklėtojas, neradęs manęs namuose, susirado įmonės, kurioje dirbau, telefono numerį, ir paskambino man į darbą. Apie šį pokalbį sužinojau iš viršininko, kuris, pasikvietęs į savo kabinetą, trumpai drūtai paskelbė ultimatumą: „Arba baigi mokyklą laiku, arba mes atsisveikiname. Mums nereikalingi žmonės be išsilavinimo“. Štai ir viskas. Ir nors tuo metu apie savo įmonės direktorių galvojau kaip apie kategorišką tironą, šiandien esu jam dėkingą už tokį spaudimą. Jo įmonėje jau seniai nebedirbu. Baigus mokyklą, kažkur giliame širdies kamputyje nukištas noras studijuoti aukštojoje mokykloje ir vėl nedrąsiai priminė apie save. Pasirinkau tai, ką mėgstu – lietuvių kalbą ir literatūrą.

Jau pirmajame kurse susitikau savo lietuvių kalbos mokytoją, kuris universitete man dėstė kalbotyros įvadą. Su buvusiu mokytoju, dabar jau dėstytoju, susitikdavome ir vėliau – persimesdavome vienu kitu žodžiu, pasiteiraudavo, kaip man sekasi. Vienas susitikimas buvo itin reikšmingas. Sužinojęs, kad ieškau darbo, mano buvęs mokytojas pasiūlė aplankyti 8-ąją suaugusiųjų vidurinę – jau tapusią „Varpo“ suaugusiųjų mokyklą: pasirodo, mokyklai buvo reikalingas lietuvių kalbos mokytojas. Nuo rugsėjo 1-osios tapau mokytoja.

Įsidarbinau mokykloje, kurioje baigiau dvyliktą klasę, mane į darbą priėmė ta pati mane sužavėjusi direktorė, kurią pačią pirmą sutikau, atėjusi ieškoti išėjties iš akligatvio, kuriame buvau atsidūrusi. Mano buvę mokytojai tapo mano kolegomis. O įdomiausia, kad dirbu kabinete, kuris, man mokantis, priklausė mano auklėtojui. Tam pačiam, kurio skambutis privertė mokyklą pabaigti laiku, neieškant lengvesnių kelių. Taip niekada ir nedirbau valytoja. Galimybė mokytis neįprastu laiku, vakarais, mokytojų kantrybė ir neabejingumas atvedė mane ten, kur esu dabar. Į mano mokyklą – Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų gimnaziją.

Mokymasis: *reikia* ar *noriu*?

Andžej Bukovskij,
Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų gimnazija
IV B klasės mokinys

Kas yra sėkmė, laimė, lyderystė, vadyba, žinios, informacija?.. Kas yra mokymasis? Šie ir daugelis kitų retorinių, o kartais ir ne visai retorinių klausimų, gvildenami mūsų visuomenėje. Dažnas iš mūsų esame ne kartą girdėję frazę „žinių visuomenė“. Kas gi tai yra? Kodėl ypač pastaruosius kelerius metus taip svarbu būti toje „žinių visuomenėje“, svarbu daugiau žinoti, o ne mokėti? Svarbu „integruotis“...

Paklauskime bet kurio dabartinio paauglio, kas yra „mokymasis“? Jis tikrai atsakys nedvejodamas, be to dar ir pridės, kad *reikia* mokytis. Kodėl? Nežinia. Taip visi sako – reikia. Nuo to reikalingumo kartais net bloga darosi. Kodėl mums visada visko *reikia*, kodėl mes *nenorime* kažko, o tik darome, kai *reikia*. „Pažaiskime antonimų žaidimą“ – sako mokytoja mokinukams, „žodžiui *reikia* sugalvokime antonimą. *Nereikia*. Teisingai“... Tokį žaidimą ir aš sužaidžiau, tik su savo likimu, o ne su žodžiais. Pasakiau „nereikia“ mokslui, išsilavinimui. Ir ką jūs manote, nuo to laiko praėjo nedaug ir nemažai – „tik“ 10 metų... Sakysite daug, bet lyginant su kuo? Su mano įgyta gyvenimiška patirtimi, tai visai mažai, tačiau, lyginant su būtent ta nelemtąja „žinių visuomene“, tai labai daug... Pradėkime nuo to, kad dabar būti beraščiu prilyginama būti begalviu... Žiauru? Ne, tik apmaudu, kai žmonės nesupranta, kad yra ir „kitokių“, kurie, būdami 30-ties, dar vis nemoka dalyvinių formų ar parašyti taisyklingai „bėkti“... Taip, yra tokių, vienas iš jų – aš. Ką su tokiais žmonėmis daryti – smerkti, teisinti? Ar leisti dirbti prekybos centre MAXIMA?

Atsiminkime užduotus klausimus įvade. Kas yra sėkmė? Mano sėkmė prasidėjo nuo to, kad pagaliau aš supratau, jog mokytis, ugdyti save visapusiškai yra geras gyvenimo pasirinkimas. Yra sakoma, jog galimybės šoka su tais, kurie yra šokių aikštelėje. Taigi, mano mokymosi sėkmė prasidėjo nuo to, kad gavau galimybę mokytis, t.y. atsidūriau toje „šokių aikštelėje“.

Kas yra lyderystė? Dažnai girdime apie politikos lyderius, tačiau mažai kada susimąstome ir išgirstame, jog pats mokslas gali būti lyderio vietoje. Pagalvokime, jog bet kur eidami, bet ką darydami, bet ką mąstydami mes visa laiką mokomės. Tai nenutrūkstantis procesas. Todėl, manyčiau, jog gyvenimo lyderis turėtų būti mokslas kaip toks. Ar mes galime nesimokyti? Tikrai ne. Mokymosi sėkmė priklauso ne tik nuo paties žmogaus, bet ir nuo jį supančios aplinkos, todėl man mokslas padėjo

visai kitaip pažvelgti į žmones, į jų kalbą, bendravimą. Man jau nebesinori būti apsuptyje žmonių, kurie keikia mokslą kaip nieko vertą. Aš nesutinku su jais.

Informacinė arba žinių visuomenė – tai atvira, išsilavinusi ir besimokanti visuomenė. Todėl supratau, kad vis dėlto yra galimybė ir suaugusiajam mokytis, atrasti, džiaugtis atradimo sėkme, matyti tuos „kitos aplinkos“ žmones. Kartais pasvarstau – kiek man kainavo gyvenime mokslo atradimas iš naujo? Nors ir neturiu patirties mokytis, tačiau labai džiaugiuosi, kad yra galimybė tai atrasti savyje. Paklauskime dabartinio paauglio, kas yra mokymasis ir kodėl tu mokaisi? Paklauskime manęs, kas yra mokymasis ir kodėl aš mokausi – sulauksime dviejų skirtingų atsakymų – *reikia ir noriu*.

Mano sėkmės istorija: norėti, tikėti ir siekti

*Arnoldas Mikulėnas,
Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų gimnazija,
IV NA klasės mokinys*

Amerikiečių pramoninkas Henry Ford yra pasakęs: „Kiekvienas, kuris nustoja mokytis, pasensta. Nesvarbu ar jam dvidešimt ar aštuoniasdešimt. Kiekvienas, kuris mokosi, išlieka jaunas“.

Apie mokslą yra pasakyta daug minčių, kurios mus lydi ir šiandien. Dar senovėje žmonės sakydavo, kad mokytis niekada nevēlu. Stengiuosi ir aš vadovautis šiuo posakiu ir vis mokytis. Esu gimęs Vilniuje, tad neatsitiktinai ir lankiau sostinės tuometinę keturiasdešimt aštuntąją vidurinę mokyklą. Drįstu prisipažinti, kad mokytis ne itin norėjau, ne itin ir stengiausi. Nelabai sutariau su klases ir kiemo draugais, ne visada klausiau mokytojų ar vyresniųjų patarimo. Gal visa tai todėl, kad nuo pat mažens buvau judrus, padykęs, šiek tiek neklaužada. Galiausiai, mokslai niekada man nebuvo prioritetas. Norėjau kuo greičiau užaugti ir dirbti. Tad nė neabejodamas po devintos klasės ieškojau profesinės mokyklos, kurioje galėčiau įgyti profesiją ir „nulipti tėvams nuo sprando“. Maniau, kad savarankiškas gyvenimas – yra pati didžiausia sėkmė.

Dienos bėgo, įgijau profesiją, aišku, be vidurinio išsilavinimo. Tuomet man dar vis vaidenosi, kad mokslai – niekai, svarbiausia – užsidirbti pinigų. Jie tikra gyvenimo laimė ir džiaugsmas. Nesupratau, kad įgijęs brandos atestatą, išsilavinęs ir kvalifikuotas darbuotojas, gyvenime turėčiau daugiau privilegijų ir galimybių. Tad vis dirbau ir dirbau sunkų fizinį darbą, nuo kurio jau akyse temo. Monotoniška kasdienybė pabodo. Kaskart vis sau užduodavau klausimą: nejaugi taip visą gyvenimą lenksiu nugarą? Sugebėjau susikaupti ir du tūkstantaisiais metais įstojau į vakarinę mokyklą. Deja, mano viltys žlugo – niekaip negalėjau suderinti darbo ir mokslo. Kažkokia praraja, teko palikti mokymo įstaigą. Neradau vietos, labai išgyvenau. Taip ir mečiau mokslus.

Laikas tekėjo kaip vanduo. Reikėjo kažkaip nepasiduoti, vėl kibti į mokslus. Tiesiog negalėjau ramiai užmigti, tarsi kirminas įsitaisė širdyje, kuris kasdien vis skaudžiau graužė mane. Vieną vakarą naršiau internete ir pamačiau aibes skelbimų: siūlo mokytis kolegijoje, aukštojoje mokykloje. Supratau, kad be brandos atestato neturiu jokios galimybės siekti savo svajonės net mintyse. Griežtai nusprendžiau po ilgos pertraukos grįžti į mokyklos suolą ir baigti tai, ką seniai pradėjau. Pažįstami daug pasakojo apie „Varpo“ suaugusiųjų gimnaziją, kurioje tuomet jie mokėsi. Jie negailėjo gražių žodžių pasakodami apie mokyklos jaukią aplinką, kompetentingus mokytojus, supratingą

administraciją. Dar kartą pasiryžau įrodyti, kad mokytis niekada ne vėlu. Atsikėlęs vieną ankstų rugpjūčio rytą, išsitraukiau iš stalčiaus dulketus dokumentus ir nužingsniavau link gimnazijos. Vos užlipus laiptais į antrą aukštą, mane pasitiko plati mokytojos šypsena ir paskatinantys žodžiai: „O mes tavęs labai laukėme, kur taip ilgai buvai?“

Patikėjau dar kartą savo sėkme – mokausi, viliuosi, sėkmingai išlaikysiu brandos egzaminus ir stipriai suspaudęs rankoje laikysiu svarbiausią savo gyvenimo žinių ir pastangų įrodymo dokumentą – brandos atestatą. Ir sieksiu kvalifikuotos profesijos, apie kurią svajojau visą gyvenimą. Šios džiaugsmo akimirkos laukiau beveik dvidešimtmetį. Svarbiausia, norėti, tikėti ir siekti – ir tavo sėkmė tavo rankose.

Mokymasis: ir galia, ir žavesys

*Tomas Juškėnas,
Klaipėdos suaugusiųjų gimnazija,
3 A klasės mokinys*

Iki penktos klasės buvau labai geras mokinys - pirmūnas. Vėliau prasidėjo paauglystė, norėjau įrodyti savo įsitikinimus aplinkiniams, specialiai paprieštarauti... Aišku, tada mokslai nukentėjo. Bet dėl to nelabai išgyvenau. Maniau, kad esu įdomesnis klasės ir kiemo draugams, kitiems bendraamžiams. Baigiau pagrindinę mokyklą ir įstojau į profesinę – maniau, galėsiu pats sau *duoną užsidirbti*. Tais laikais buvo galima mokytis tik specialybės dalykų, o vidurinis išsilavinimas buvo nuvertėjęs. Po to prasidėjo gyvenimo rutina – darbas, šeima, elementarių poreikių tenkinimas. Metai bėgo, poreikio grįžti į mokyklos suolą nebuvo beveik 25-erius metus... Pagaliau atėjo momentas, kai darbe prireikė vidurinio išsilavinimo. Maniau viskas - atėjo pabaiga mano karjerai. Tačiau aplinkiniai paskatino baigti mokyklą ir įgyti vidurinį išsilavinimą. Abejojau, ar man tai pasiekama. Juk tiek metų praėjo - viskas pasikeitė, o ir mano mokymosi įgūdžiai ar nebus *išgaravę*. Tačiau reikėjo apsispręsti – karjera ar sunkumų vengimas. Pagalvojau, kad dar daug metų tektų dirbti nekvalifikuotą darbą. Todėl apsisprendžiau ir 2017 metų rugsėjo 1 dieną atėjau į Klaipėdos suaugusiųjų gimnaziją, į vienuoliktą klasę...

Jaučiausi lyg pirmokas – viskas buvo nauja arba pamiršta. Laukė didžiuliai iššūkiai. Laisvalaikio liks visai mažai, teks dirbti dvigubu krūviu. Bet mano užsispyrimas davė rezultatų. Nauja patirtis, puikūs mokytojai, šaunūs klasės draugai, direktorė.... Nuo pat rugsėjo pirmosios stengiuosi būti ne tik geras mokinys, bet ir dalyvauju gimnazijoje organizuojamoje neformalioje veikloje. Mane išrinko klasės seniūnu, o po to ir gimnazijos Mokinių tarybos pirmininku. Vis šmėkšteli mintis – ar ne per platūs mano užmojai? Tačiau esu gana atsakingas ir pavestas pareigas atlieku labai atsakingai.

Ar reikia mokytis visą gyvenimą? O ką duoda mokslas kiekvienam, kuris visą gyvenimą mokosi? Atsakymas būtų vienas – moko nesavanaudiškumo, tyro džiaugsmo. O jeigu žinios yra pastebėtos ir netgi įvertintos, - pasijunti tarsi Visatos architektas. Kaip smagu skaityti straipsnį apie save spaudoje, regėti nuotrauką, kurioje eiliniam suaugusiųjų mokyklos mokiniui spaudžia ranką Lietuvos Respublikos Prezidentė...

Pastaruoju metu vis labiau įsigali suvokimas, jog amžius mokymuisi – ne kliūtis. Mokymasis visą gyvenimą – tai mokymasis gyventi. Manychiau, kad suaugęs žmogus mokosi, nes jaučia vidinį poreikį tobulėti. Jį gali formuoti ir žmogaus laukas, aplinka, t. y. žmogus gali jausti, kad tiesiog gyvenimas skatina tobulėti. Sustosi mokytis - tavo gyvenimas „sustings“. Mokslas yra jėga ir galybė. O kokia apima palaima ir džiaugsmas, kai pats išmanai, supranti... Dar smagiau, kai gali padėti, paaiškinti nemokančiam.

2017 m. spalio 25 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė iškilmingoje ceremonijoje Prezidentūroje įteikė dovanas Konstitucijos egzamino nugalėtojams ir visus pasveikino su Konstitucijos 25-mečiu. Tarp apdovanotųjų – ir aš, Tomas Juškėnas, 3a klasės gimnazistas. Prezidentė, Konstitucijos egzamino globėja, pabrėžė, kad šiemetinis vienuoliktasis egzaminas buvo ypatingas ir rengėjams, ir kiekvienam dalyviui, nes vyko pasitinkant jubiliejinį mūsų aukščiausio teisės akto gimtadienį.

Vienuoliktajame egzamine dalyvavo beveik 28 tūkstančiai žmonių. Prezidentė 32 dalyviams, pademonstravusiems geriausias žinias, įteikė po Konstitucijos egzempliorių ir palinkėjo, kad nugalėtojų pavyzdys padrąsintų ir kitus išmėginti savo jėgas puikioje pilietinės visuomenės ugdymo mokykloje, kokia tapo šis egzaminas. Buvo tikrai malonu, bet ir didžiulė garbė bei atsakomybė už tokį aukštą įvertinimą. Apima toks pasididžiavimas savimi, noras dar labiau tobulėti, nes kiekvienas svarbus laimėjimas iškelia naujų klausimų, naujų siekių ir įrodymų - „Aš galiu“.

Neteigus tas, kuris yra savimi patenkintas, kuris įsivaizduoja viską išmanęs ir suprantęs (taip niekada nebūna). Mokslas nebuvo ir niekuomet nebus užbaigta knyga. Mokymosi tikslas yra augimas ir mūsų protas (ne taip, kaip kūnas) gali augti, kol tik gyvensime. Išsilavinimas yra turtas, kuris bus su žmogumi, kad ir kur jis beeitų, kad ir kokio amžiaus bebūtų.

Apibendrinamas galiu pasakyti, jog žmogui reikia visko: ir meilės, ir garbės, ir pinigų, ir pripažinimo. Ir dar daug. Viso to nepasieksime, jei nesimokysime. Mokslas – ir galia, ir žavesys. Žinių reikia siekti, kad būtum laimingas ir naudingas gyvenime.

Mano sėkmės istorija: esu abiturientė

*Laura Kubilienė,
Klaipėdos suaugusiųjų gimnazija,
mokinė*

Aš esu Laura Kubilienė. 2000-aisiais metais baigiau pagrindinę mokyklą. Mokslai sekėsi vidutiniškai, todėl nutariau toliau nebesimokyti. Labai mėgau meną, tad save realizavau meninėje srityje: kūryboje, dailėje, muzikoje ir dramos būreliuose. Gailiuosi, kad tai nepastūmėjo manęs tęsti mokslų anksčiau.

Baigusi 10 klasių kurį laiką dirbau aukle. Vėliau mokiausi Klaipėdos darbo rinkos mokymo centre ir ten įgijau manikiūrininkės kvalifikaciją. Metai bėgo, o mano mintys vis sukosi, kad reikia baigti mokyklą ir įgyti vidurinį išsilavinimą. Tačiau nuvertinau save – maniau, kad vėl man gali nesisekti, kad nesugebėsiu pritapti mokykloje. Tos mintys mane ir atitolindavo nuo mokyklos.

Metai skriejo vis greičiau pro mano akis. Sėkmingai ištekėjau, susilaukiau dviejų dukrų. Atrodo, jaučiausi laiminga, bet ramybės man nedavė nebaigta vidurinė mokykla, norėjimas įgyti daugiau žinių. Mane nuolat lydėjo nepasitikėjimas savimi, maža savivertė: „aš nieko nemoku, aš nesuspėsiu“, o dar maži vaikai... ir taip visą gyvenimą.

Pagaliau atėjo lemtingas gyvenimo momentas. Įsidarbinau vienoje mokykloje pedagogo padėjėja. Šis darbas man labai patinka, praturtina mane. Labai esu dėkinga tai mokytojai, kuri mane pasirinko būti jos padėjėja. Būtent ji mane pastūmėjo žengti tokį svarbų ir drąsų žingsnį mano gyvenime - baigti 12 klasių.

Nieko daugiau nelaukusi, sukaupiau drąsą ir 2016 metais padaviau prašymą mokytis Klaipėdos suaugusiųjų gimnazijos 11-oje klasėje. Iš pat pradžių buvo truputėlį baugu ir nedrąsu. Vis galvojau, kaip man čia seksis, ar pritapsiu, juk jau buvo praėję 16 metų, kai nesimokiau mokykloje...

Taigi yra toks posakis „niekas neatsitinka be reikalo“. Matyt turėjo praeiti šitiek metų, kad suvokčiau, kuo daugiau mokslo siekia žmogus, tuo jis ne tik daugiau išprusęs, bet ir laimingesnis. Būtent aš dabar taip jaučiuosi mokydamosi Klaipėdos suaugusiųjų gimnazijoje.

Man čia labai patinka. Šiomet aš jau abiturientė. Čia aš galiu save realizuoti ir man puikiai sekasi. Esu aktyvi ir žingeidi. Dalyvauju organizuojamuose renginiuose, ekskursijose, konkursuose,

akcijose. Neatsisakau padėti organizuoti renginius, pasiūlau idėjas. Šiomet dalyvavau užsienio (rusų) kalbos meninio skaitymo konkurse „Jos žavesio kerai slapti“, skirtame Marinos Cvetajevos gimimo 125-čiui ir laimėjau 2 vietą. Taip pat dalyvavau kūrybinių darbų konkurse „Mokausi – pažįstu pasaulį ir save“, kuriame pelniau laureato vardą. Tačiau tai dar ne viskas. Visai neseniai man buvo įteikta padėka už atsakingumą, pažangumą ir lankomumą, nuoširdų bendradarbiavimą ir iniciatyvą, aktyvią bei reikšmingą veiklą mokykloje, už dėmesį ir geranorišką pagalbą klasės draugams ir mokytojams. Aš labai didžiuojuosi savimi, kad, nepaisant šeimos, darbo ir kitų rūpesčių, spėju būti gera ir pareiginga mokinė.

Aš taip pat esu dėkinga visiems savo klasės draugams bei mokytojams, kad jie mane pastebėjo, įvertino ir priėmė tokią, kokia esu: paprasta, nuoširdi, darbšti. Manau, kad mano sėkmės paslaptis – tiesiog būti savimi. Žinoma, tik reikia nebijoti visų gyvenimo siūstų iššūkių ir išbandymų, kurie mus tik dar labiau patobulina ir padaro stipresnius tolimesniame mūsų gyvenime.

Mokymosi sėkmė – malonumas mokytis

*Raimondo,
Soros International House mokymų dalyvis*

Sveiki, esu Raimondo, 28-erių italas¹.

2016-ųjų gruodį man teko priimti sunkų savo gyvenimo sprendimą – aš palikau savo mylimą šalį ir išsikrausčiau gyventi į Lietuvą. Spėju, dabar klausiate „kodėl tu tai padarei?“.

Pirmiausia, mano mergina yra lietuvė, kuri Italijoje mokėsi Klinikinės ir visuomeninės psichologijos magistrantūroje, tuomet mes susipažinome ir mūsų ateities perspektyvos kiek pasikeitė. Dėl labai didelio jaunimo nedarbingumo Italijoje, o to pasekoje - didelių sunkumų, norint susirasti bet kokį darbą, aš ir mano mergina nusprendėme pradėti ieškoti darbo ne tik Italijoje, tačiau pažiūrėti, ir kokia situacija yra Europoje. Ji pradėjo siuntinėti savo gyvenimo aprašymus Italijoje ir visoje Europoje, o aš – Lietuvoje ir visoje Europoje.

Mano mergina sulaukė pirmojo skambučio iš Lietuvos jau spalį, tuo tarpu iš Italijos per visus metus nesulaukė nei vieno skambučio.

Rugsėjo-spalio mėnesiais, aš bendravau su maža Italijos inžinerijos įmone, kuri man pasiūlė apmokamos praktikos vietą 6 mėnesiams. Praėjau 3 iš 4 etapų gauti tai pozicijai, tačiau galiausiai iš įmonės vadovybės nebesulaukiau jokio skambučio. Paskambinus jiems ir pasiteiravus, kas nutiko, paaiškėjo, kad vietą jie pasiūlė visiškai jokios patirties techniniuose dalykuose neturinčiam suaugusiajam, o ne jaunam ir norinčiam mokytis jaunuoliui. Po šio įvykio aš supratau, kad šansų likti savo mylimoje šalyje – praktiškai nėra.

Po tokio nutikimo mano viltys susirasti darbą bet kur, buvo ganėtinai bergždžios. Tačiau, kai aš to mažiausiai tikėjausi, sulaukiau skambučio iš Lietuvoje įsikūrusios mažos inžinierių įmonės. Jie paskambino ir paklausė, kaip greitai aš galėčiau atvykti į interviu Lietuvoje. Mes su mano mergina susikrovėme lagaminus, susiplanavome savo kraustymąsi per 3 savaites ir išsikėlėme į Lietuvą. Nors aš ir negavau darbo, dėl kurio mes paskubinome savo kraustymąsi, o mano mergina negavo darbo, dėl kurio nusprendėme intensyviau dairytis Lietuvoje, abiem be labai didelių pastangų ir per ganėtinai trumpą laiką pavyko susirasti darbus čia, Vilniuje.

Dabar aš esu pardavimų vadybininkas didžiausioje transporto ir logistikos kompanijoje Lietuvoje.

¹ Teksto kalba netaisyta siekiant išlaikyti minčių dėstymo autentiškumą.

Man buvo labai keista, kaip žmogus, neturintis jokios darbinės patirties, užsienio šalyje gali sulaukti dviejų paaugštinimų per metus. Tačiau per metinį pokalbį darbe, man buvo paaiškinta, kaip viskas veikia.

Tik pradėjęs dirbti šioje įmonėje, o ir pirmaisiais gyvenimo metais Lietuvoje, suvokiau, kad, norint prisijungti prie bendruomenės ir jaustis gerai gyvenant šioje šalyje, yra reikalinga mokėti lietuvių kalbą. Todėl iš įmonės, kurioje dirbu, sulaukęs pasiūlymo pradėti mokytis lietuvių kalbos (kalbos visiškai nemokėjau ir jokių pagrindų neturėjau, o įmonėje visos operacinės sistemos yra lietuvių kalba), aš nedvejodamas sutikau, ir taip atsidūriau Soros International House.

Nuo pat pradžių man patiko jų darbo metodai – jokio spaudimo, žingsnis po žingsnio, kantriai, mokiausi lietuvių kalbos ir po pirmųjų 3 mėnesių išlaikiau lietuvių A1.1 lygio egzaminą. Nors atrodytų tai dar toks žemas lygis, aš skirtumą tiek darbe, tiek asmeniniame gyvenime pastebėjau iš karto. Dabar galiu suprasti kontekstą, apie ką kalbasi kolegos ir prisijungti prie pokalbio – gal ir ne visada lietuvių kalba, tačiau mokausi lietuvių kalbą toliau ir, manau, nepraeis daug laiko ir galėsiu palaikyti pokalbį ir lietuviškai. Taip pat naudotis operacinėmis sistemomis darbe tapo daug lengviau, kolegos ėmė į mane žiūrėti kitaip, daug mieliau padeda, jei paprašau pagalbos, bei išverčia, jei kažko nesuprantu.

O ir asmeniniame gyvenime dabar yra daug lengviau, kavinėse galiu pats užsisakyti maisto, parduotuvėje apsipirkti be didesnių sunkumų, taip pat susikalbėti su mano merginos sūnėnais ir dukterėčiom tampa vis lengviau.

Negana to, pradėjęs dirbti, gavau pasiūlymą prisijungti prie „TOAST Master“, tai yra asociacija, kuri norinčiuosius sukviečia kartą per mėnesį mokytis viešai kalbėti, valdyti savo kūno kalbą ir emocijas. Viskas vyksta anglų kalba. Šios programos metu išmokau daugybę naujų dalykų ir man, kaip italui, buvo svarbu išmokti valdyti savo kūno kalbą, prisitaikyti prie „šiaurietiško“ žmonių tipo.

Tiesą sakant, negalėjau patikėti, kad, pradėjus mokytis lietuvių kalbos ir prisijungus prie „TOAST Master“ programos, mano gyvenimas šitaip pasikeis: susipažinau su daugybe naujų žmonių, išmokau daugiau kultūrinių dalykų, buvau pripažintas darbe ir už tai paaugštintas. Pirmą kartą gyvenime jaučiau ir jaučiu malonumą mokytis, nes yra aišku, kad tai darau dėl savo paties gerovės ir už tai esu netgi kitų įvertintas.

Kai tik atsiimsiu kitą lietuvių kalbos pažymėjimą, manau pradėsiu mokytis ir kokią kitą kalbą...☺

PAŠAUKIMAI

Pašaukimas – įdomi ir daugiaprasmė sąvoka.
Ji verčia manyti, kad žmogui yra numatytas
tam tikras gyvenimo būdas, jį pasirinkęs jis
gali įgyvendinti savo lemtį.

(J.O'Donohue)

Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centro klausytojų mokymosi istorijos

Klausytojai mano, kad Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centre mokytis verta, nes:

„Į šiuos mokymus atvykau, nes reikia tokio darbo (naktinės pamainos), kurį galėčiau suderinti su mokslais universitete. Be to, visada norėjau padėti žmonėms“.

„Dirbu valytoja vaikų skyriuje. Noriu kelti kvalifikaciją ir toliau dirbti vaikų skyriuje“.

„Noriu pagerinti savo darbo įgūdžius. Tikiuosi, kad padidės darbo užmokestis ir pailgės atostogos“.

„Norėčiau suteikti kvalifikuotą pagalbą tiems žmonėms, kurie dėl ligos ar kitokios priežasties negali savimi pasirūpinti“.

„Noriu įgyti specialybę ir dirbti“..

„Noriu išmokti tai, ką turėčiau žinoti savo darbe. Kad galėčiau pritaikyti tai, ko išmoksiu, savo darbe. Ir gauti slaugytojo padėjėjo pažymėjimą“.

„Noriu tobulinti žinias ir gauti išsilavinimą“.

https://www.youtube.com/watch?v=-Id-H7-_pBc

Natalija Grigorovič

Nacionalinio vėžio instituto Onkoginekologijos skyriaus slaugytojo padėjėja

Mane labai domino darbas ligoninėje. Visada norėjau padėti žmonėms, kuriems reikia pagalbos ir atjautos, todėl pasirinkau slaugytojo padėjėjo mokymus Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centre. Sužavėjo dėstytojai ir jų kompetencija, geranoriškumas, kantrybė. Mokytis buvo labai įdomu, o praktikos metu įgijau ir tobulinau praktinius įgūdžius realiomis darbo sąlygomis.

Baigusi kursus 2007 metais įsidarbinau Nacionalinio vėžio instituto Onkoginekologijos skyriuje, kur dirbu iki šiol. Man labai patinka šis darbas ir draugiškas, darbštus kolektyvas. Džiaugiuosi savo pasirinkimu.

Teresa Onichovskaja

Nacionalinio vėžio instituto Priėmimo-skubiosios pagalbos skyriaus slaugytojo padėjėja

2004 metais Vilniaus universiteto Onkologijos instituto Priėmimo skyriuje pradėjau dirbti valytoja. Darbas asmens sveikatos priežiūros įstaigoje man patiko, todėl norėjau tobulėti profesinėje srityje, padėti slaugos personalui suteikti kvalifikuotą slaugą bei įgyti kvalifikaciją.

2007 metais dalyvavau 3 mėnesių mokymuose, kuriuos organizavo Slaugos darbuotojų tobulinimosi ir specializacijos centras (dabar – Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centras). 2007 metų birželio mėn. sėkmingai baigiau mokymus, gavau slaugytojo padėjėjo kvalifikacijos pažymėjimą ir įgijau slaugytojo padėjėjo kvalifikaciją. Per šiuos mokymus įgijau ne tik kvalifikaciją, bet ir pasitikėjimą savimi bei norą toliau tobulėti medicinos srityje. Su džiaugsmu prisimenu tiek teorines paskaitas, tiek praktinius užsiėmimus. Kompetentingi dėstytojai ir geranoriškas kolektyvas padėjo puikiai pasiruošti naujam darbui. Slaugytojo padėjėja Priėmimo-skubiosios pagalbos skyriuje su nuostabiu kolektyvu sėkmingai dirbu jau 14 metų.

Teresa Charlampovič

Nacionalinio vėžio instituto Konsultacinės poliklinikos slaugytojo padėjėja operacinėje

Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centre 2006 metais baigiau slaugytojo padėjėjo mokymus. Esu labai patenkinta įgytomis žiniomis, kurias iki šiol sėkmingai taikau savo darbinėje praktikoje bei kasdieniniame gyvenime. Mokymai buvo puikus pagrindas toliau vystyti mano darbinę veiklą bei puiki motyvacija siekti užsibrėžtų tikslų medicinos srityje. Atsirado daugiau pasitikėjimo savimi ir vidinio ryžto.

Norėčiau padėkoti dėstytojoms už kantrų darbą, už įdomų ir nuoširdų informacijos pateikimą bei ypatingą dėmesį kiekvienam iš dalyvavusiųjų. Linkiu ir toliau Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centrui sėkmingai plėsti savo veiklą ir skleisti žinias pasauliui.

Rūta Ručinskaitė

Antakalnio poliklinikos Moterų konsultacijos vyresnioji slaugytoja

Šiuo metu dirbu šiuolaikiškoje ir inovatyvioje įstaigoje – VšĮ Antakalnio poliklinikos Moterų konsultacijos – vyresniąja slaugytoja bei vedu paskaitas nėščiosioms naujagimių žindymo temomis. Taip pat studijuju Sveikatos politikos ir vadybos magistrantūroje ir atlieku bendrosios praktikos slaugytojų autonomiškumo plėtros onkologijos srityje mokslinį tiriamąjį darbą.

Mano karjera prasidėjo nuo Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centro, kai įgijau slaugytojo padėjėjo kvalifikaciją. Slaugytojo padėjėja dirbau studijuodama Vilniaus

universitete bendrosios praktikos slaugą. Dirbdama slaugytojo padėjėja privačiame sektoriuje, įgijau labai daug praktinių žinių, dėl kurių greitai įsidarbinau slaugytoja. Nacionaliniame vėžio instituto Kompleksinio gydymo poskyryje (komercinis skyrius) slaugytoja padirbusi 4 mėnesius, buvau pakviesta užimti vyresniojo specialisto pareigas toje pačioje įstaigoje Slaugos koordinavimo tarnyboje. Eidama šias pareigas, susipažinau su dokumentų valdymu bei administravimu. Įvertinus bendrą darbo stažą slaugos ir administravimo srityje, gavau pasiūlymą užimti vadovaujamas pareigas. Mano karjerai Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų centras davė pagrindą, dėl kurio einu dabartines savo pareigas.

Natalja Demidova

Respublikinės Vilniaus psichiatrijos ligoninės ūmių psichikos sutrikimų skyriaus slaugytojo padėjėja

Slaugytojo padėjėjo mokymuose Vilniuje dalyvavau 2017 m. pradžioje. Mokiausi po ilgos pertraukos, baiminausi, kad bus sunku, tačiau draugiška atmosfera, dėstytojų profesionalumas, nuosekliai ir aiškiai dėstoma medžiaga padėjo įsilieti į mokymosi procesą ir nuteikė pozityviai. Per šiuos mokymus daugiau sužinojau apie žmogaus anatomiją, fiziologiją, patologiją, praktiškai išmokau teikti pirmąją pagalbą užspringus, sustojus kvėpavimui, išmokau slaugos ypatumų, pacientų kilnojimo technikos, pragulų profilaktikos. Tapau vertingesnė darbuotoja, sugebu dirbti profesionaliau, galiu atlikti daugiau medicininių intervencijų, turiu daugiau žinių ir kompetencijų.

TROŠKIMAI

Troškimai – tai mūsų dar negyvento gyvenimo pasiuntiniai, raginantys atkreipti dėmesį ir veikti, kol dar turime laiko tyrinėti erdves, kuriose slypi lobiai!

(J.O'Donohue)

Vilniaus suaugusiųjų mokymo centras - besimokančios mokyklos sėkmės formulė

*Natalja Kimso,
Vilniaus suaugusiųjų mokymo centro direktorė*

Lietuvai atgavus nepriklausomybę pradėta kurti šiuolaikiška suaugusiųjų švietimo sistema, kuri leistų žmogui bet kuriuo metu tęsti mokymąsi visą gyvenimą. Pedagoginei bendruomenei reikėjo suvokti suaugusiųjų besimokančiųjų ugdymosi poreikius ir padėti greitai prisitaikyti prie pokyčių, vykstančių nuolat besikeičiančioje visuomenėje. Svarbi vieta šiame procese atiteko suaugusiųjų mokymo centrams, kurie laikui einant buvo akredituoti, tapo gimnazijomis. Šiose įstaigose dirbę mokytojai ilgainiui tapo profesionaliais andragogais. Daug dėmesio skirta suaugusiųjų mokymo metodikoms, siekta pabrėžti edukacinių aplinkų ir ugdymo turinio, planavimo ir poreikių nustatymo svarbą. Rūpintis suaugusiųjų mokinių mokymosi motyvacijos augimu, pasirengimu nusistatyti poreikius, buvo skatinamas jų savarankiškumas, ugdomas gebėjimas spręsti problemas. Ugdymo įstaigos tapo nuolat besimokančiomis organizacijomis.

Vilniaus suaugusiųjų mokymo centras (toliau VSMC), įkurtas 1993 m., tapo pirmąja šalyje ugdymo įstaiga, teikiančia formalųjį išsilavinimą ir neformalųjį švietimą, kurioje mokosi įvairaus amžiaus asmenys lietuvių, rusų ir lenkų kalbomis. Besimokantiems sudarytos sąlygos dalyvauti formaliajame ir neformaliajame švietime, plečiamos jų galimybės adaptuotis sparčiai kintančiame gyvenime. Taikomi andragoginiai mokymo metodai, kurie padeda įgyti naujų žinių, mokėjimų ir įgūdžių. Siūlomos įvairios mokymo formos ir būdai, vystomas vienas šiuolaikiškiausių – nuotolinis mokymas, andragogai apmokyti rengti ir talpinti mokomąją medžiagą MOODLE platformoje, o besimokantieji sėkmingai ja naudojami. Nuo 2006 metų kitų šalių piliečiams, turintiems teisę gyventi Lietuvoje, sudarytos sąlygos mokytis lietuvių kalbos, suaugę mokiniai konsultuojami karjeros planavimo klausimais. Plėtojama bendruomenės narių lyderystė, skatinamas kūrybiškas požiūris į mokymą ir mokymąsi. Nuolat stengiamės sukurti patrauklią ugdymosi aplinką, vedame integruotas pamokas netradicinėse erdvėse, organizuojame edukacines ekskursijas mieste ir šalyje, naudojame inovatyvius mokymo metodus, bendradarbiaujame su seniūnijos socialiniais darbuotojais, esame aktyvūs akcijos „Darom“ dalyviai. Mūsų suaugę mokiniai kartu su savo vaikais dalyvauja kūrybinėje veikloje ir gimnazijos šventėse. Mokydamiesi patys ugdome mokinius, kurie

ir kitus bendruomenės narius patraukia mokymuisi ir tobulėjimui. Visos šios veiklos formuoja mūsų gimnazijos įvaizdį.

Siekiame, kad mūsų centras išsiskirtų savo akademiniais rodikliais, kūrybiškumu, iniciatyvumu, taptų sumanios visuomenės dalimi. Todėl šalia pagrindinio tikslo – teikti vidurinį išsilavinimą, vykdome ir kitas veiklas. Centro mokytojai kelia andragogines kompetencijas, rengia tarptautinius ir šalies projektus ir programas, patys dalyvauja įvairiuose renginiuose, skirtuose suaugusiojo mokytojo kvalifikacijai kelti, besimokančiojo motyvacijai ir kūrybiškumui plėtoti. Centro mokytojai dar 1998 metais pradėjo dalyvauti projektinėje veikloje ir įvykdė tarptautinį PHARE projektą. Po pirmojo tarptautinio projekto išaugo susidomėjimas tobulinti anglų kalbą per bendravimą ir bendradarbiavimą su kitų šalių andragogais ir besimokančiais, noras dalyvauti mobilumo veiklose, daugiau sužinoti apie suaugusiųjų švietimo plėtros galimybes, ieškoti gerosios patirties ir skleisti savąją, pagaliau susipažinti su kitų šalių kultūra ir tradicijomis. Taip suvokėme, kad kitų šalių partnerių patirtis gali būti naudinga vystant gimnazijos veiklą. Pradėjome nuolat

rengti ir įgyvendinti Socrates Grundtvig, mokymosi visą gyvenimą (LLP), Nordplus Adult, ES SF, o dabar jau ir Erasmus + KA1 ir KA2 projektus. Ši veikla padeda mums bendrauti ir bendradarbiauti su įvairiomis švietimo institucijomis Lietuvoje ir už jos ribų, kurti partnerystės tinklus, nagrinėti įvairius šios dienos švietimui aktualius klausimus, tokius kaip suaugusiųjų ugdymas, kūrybiškumo skatinimas, IKT plėtojimas ugdymo procese, migrantų mokymas ir jų integravimas į visuomenės gyvenimą. Mūsų nuolatiniai partneriai – Lietuvos suaugusiųjų mokymo centrai suaugusiųjų mokyklos, gimnazijos, suaugusiųjų mokymo centrai Europos Sąjungos šalyse, Turkijoje.

Ši veikla leidžia vieniems kitus geriau pažinti, įvertinti savo vietą suaugusiųjų švietime, padaryti suaugusiųjų švietimą patrauklesnį. Norime tapti realiai naudingi socialinei aplinkai, todėl organizuojame renginius ne tik gimnazijos, bet miesto ir šalies suaugusiųjų švietimo bendruomenėms. Planuodami ateitį, įsivaizduojame, kad bus naudos ir kitiems. Todėl, kurdami strategiją, kalbamės ir ieškome atsakymo, kaip dar galėtume sudominti būsimą mokinį, kaip padėti besimokantiems tapti saugesniems, kūrybingiems, išmanantiems šiuolaikines technologijas, kaip paskatinti jų mokymosi motyvaciją, kaip patirti pozityvių mokymosi idėjų, išmokti naujų dalykų ir įgyti kompetencijų.

Nuolat stengiamės geriau pažinti save ir kitus, įvertinti savo iniciatyvios gimnazijos vietą suaugusiųjų švietimo sistemoje, būti patraukliais.

Projektas „ACE“ arba kaip talentą ir pomėgį paversti verslu

Laimutė Ruzgienė,
Kauno rajono švietimo centro direktorė

Kauno rajono savivaldybės BĮ Kauno rajono švietimo centras baigė įgyvendinti koordinuojamą dvejų metų Erasmus+ programos Strateginės partnerystės projektą „Suaugusiųjų švietėjų kompetencijų tobulinimas ugdant besimokančiųjų verslumo įgūdžius pagal gyvenimo būdą (ACE) Nr. 2015-LT01-KA2014-013404. Projekto tikslai:

- tobulinti suaugusiųjų švietėjų praktikų bendrąsias ir specialiąsias kompetencijas, dirbant su asmenimis, turinčiais mažiau galimybių mokytis ir įsidarbinti bei patiriančiais atskirtį;
- suteikti besimokantiems suaugusiems reikalingų žinių, kurios palengvintų jiems įsidarbinti pagal gyvenimo būdą, talentą ir gebėjimus.

Projekte dalyvauja penkios ES šalys: Lietuva, Bulgarija, Lenkija, Kipras ir Jungtinė Karalystė. Projekto rezultatai prisideda prie strategijos „Europa 2020“ aktualių tikslų įgyvendinimo: „naujų darbo vietų kūrimas; gyventojų užimtumas darbo rinkoje turi išaugti iki 75%; asmenų dalyvavimas mokymosi visą gyvenimą procese turi pasiekti 15%“. Šių tikslų įgyvendinimas glaudžiai susijęs su suaugusiųjų švietėjų praktikų veikla, jų kompetencijų tobulinimu, gebėjimu naudotis inovatyviomis IKT, atvirais švietimo ištekliais. Projekto idėjos pagrindas - Jungtinės Karalystės sėkminga patirtis, skatinant verslą pagal gyvenimo būdą kaip įsidarbinimo alternatyvą žmonėms, patiriantiems įvairią atskirtį.

Verslumas pagal gyvenimo būdą (VGB) – tai naujų galimybių darbo rinkoje paieškos procesas, kurio metu asmuo savo asmenines savybes, turimas žinias, gebėjimus, talentą, gyvenimo būdą panaudoja kaip galimybę įsidarbinti ir kurti bei organizuoti verslą, siekdamas patenkinti saviraiškos poreikį, pagerinti savo finansinę ir socialinę padėtį bei gyvenimo kokybę. Verslumas pagal gyvenimo būdą pasižymi stipriu socialiniu aspektu, t.y. šis gebėjimas gali padėti žmonėms, gyvenantiems nepalankiose sąlygose bei patiriantiems socialinę, geografinę, ekonominę atskirtį, spręsti įvairias problemas, kaip finansinis nepriteklus, nedarbas, žema motyvacija mokytis ir dirbti, pasyvus dalyvavimas bendruomenės gyvenime, socialinė izoliacija.

Projekto metu 5 kalbomis sukurti patrauklūs intelektualiniai produktai, kurie laisvai prieinami virtualioje e-platformoje mokymui ir mokymuisi.

Jie skirti suaugusiųjų švietėjui ir suaugusiam mokiniui. Šioje e-platformoje suaugusiųjų švietėjas galės įsivertinti savo žinias ir gebėjimus, ras inovatyvius ir patrauklius mokymo kursų įrankius: penkių modulių mokymo programą, mokymo (si) medžiagą: „Verslo pagal gyvenimo būdą pagrindai” (I), „IKT ir atvirų švietimo išteklių naudojimas VGB

*Projekto sklaidos renginys suaugusiųjų švietėjams.
Raudondvaris, 2017 m. kovo mėn.*

mokymuose”(II), „Suaugusiųjų švietimo rinkodara, skatinant mažiau galimybių turinčių ir atskirtų patiriančių asmenų verslumą pagal gyvenimo būdą”(III), „Besimokančiojo įgūdžių ir kompetencijų, įgytų VGB mokymuose, vertinimo priemonė”(IV), „Sąmoningumo ugdymas apie įgytų kompetencijų pripažinimą” (V). Kiekvieną modulį sudaro teorinė medžiaga, praktinės užduotys, skaidrės (PowerPoint) medžiagos pristatymui. Labai įdomus projekto produktas – 36 (24 rašytinės ir 12 video) realios sėkmingo verslo istorijos, kurių veikėjai yra įvairaus amžiaus, išsilavinimo, lyties ir patirties žmonės, susikūrę verslą pagal gyvenimo būdą, interesus, talentą. Šis verslas pagerino jų gyvenimo kokybę ne tik materialiai, bet ir įtraukė žmones į aktyvų, prasmingą visuomeninį gyvenimą, sugrąžino į tęstinio mokymosi procesą, sustiprino jų savivertę ir norą tobulėti. Taip pat suaugusiųjų švietėjui praktikai yra sukurtos rekomendacijos „Kaip organizuoti verslo pagal gyvenimo būdą mokymus atskirtų patiriantiems asmenims, naudojant atvirus švietimo išteklius?“. Šioje medžiagoje suaugusiųjų švietėjas ras ne tik metodinius patarimus, kaip organizuoti mišraus mokymo kursus, naudojant „apverstos klasės“ metodą, bet ir praktines užduotis besimokančiajam, skaidres (PowerPoint) tiesioginio kontakto mokymams.

Kita svarbi e-platformos dalis skirta besimokančiam suaugusiajam. Joje yra žinių įsivertinimo testas, savarankiško mokymosi medžiaga, sėkmės istorijos, verslo pagal gyvenimo būdą veiksmų plano rengimo forma.

Projekto medžiaga buvo sėkmingai išbandyta 54 akad. val. mokymuose suaugusiųjų švietėjams ir 27 akad. val. kursuose „Verslo pagal gyvenimo būdą pagrindai“ suaugusiesiems: bedarbiams, senjorams, vienišoms moterims. Tiek refleksijos metu, tiek vertinimo anketose suaugusiųjų švietėjai ir besimokantieji labai teigiamai įvertino e-mokymosi medžiagos turinį, jos pritaikomumą, prieinamumą ir naudingumą.

Tikimės, jog projekto metu sukurti intelektiniai produktai ne tik padės tobulinti suaugusiojo švietėjo praktiko bendrąsias ir specialiąsias kompetencijas - patarėjo/konsultanto/fasililitatoriaus, inovatyvumo ir verslumo, kompiuterinio raštingumo, socialinę ir pilietinę, rinkodaros ir viešųjų ryšių, kompetencijų vertinimo ir pripažinimo, bet ir paskatins atskirtį patiriančius žmones pakeisti požiūrį į užimtumą, t.y. panaudojant gebėjimus, pomėgius, įprastą gyvenimo būdą, *rinktis ne pašalpą, o darbą, asmeninį tobulėjimą.*

Daugiau informacijos apie partnerystės projektą ir jo rezultatus galima rasti projekto interneto svetainėje: www.ace-erasmusplus.eu.

SLENKSČIAI

Bet kada galime savęs paklausti: prie kokio slenksčio aš dabar stoviu? Ką palieku šiame gyvenimo tarpsnyje? Kur pateksiu?

(J.O'Donohue)

Integruota pamoka Marijampolės suaugusiųjų mokymosi centro Pataisos namuose

2017 m. lapkričio 20 - 26 d. Lietuvoje vyko MOKYMOSI šventė - aštuonioliktoji suaugusiųjų mokymosi savaitė. Ši savaitė pakvietė susiburti ir sužinoti, kur ir kada mes, suaugusieji, mokomės, kokias galias suteikia mums mokymasis, kur slypi mokymosi žavesys.

Marijampolės suaugusiųjų mokymosi centre viena iš veiklų, skirtų šiai savaitei, buvo atvira integruota psichologijos, fizikos, lietuvių kalbos pamoka „Mokymosi galia ir žavesys“. Pamoką vedė Centro psichologė, lietuvių kalbos ir fizikos mokytojos. Pamoka vyko Marijampolės Pataisos namų skyriaus mokiniams. Refleksijos metu mokiniai rašė apie tai, ką jiems davė ši pamoka, ką suteikia mokymasis ir mokykla. Mintys nekoreguotos, tik pataisytos gramatinės klaidos. Mintys – anoniminės, tik vienas mokinys pasirašęs savo pavardę. Čia turime apie 20 sėkmės istorijų. Ir mūsų, mokytojų, darbas, paskaičius tokias mintis, įgyja prasmę. Juk nebūtina ruošti šimtukininkus ar olimpiadų nugalėtojus, kad ir mokytojas patirtų savo darbo džiaugsmą, savo sėkmę...

„Pozityvus pakalbėjimas, paliko malonų neišdildomą įspūdį“.

„Ši pamoka man priminė elementarią gyvenimo tiesą“.

„Džiaugsmas, geros emocijos, puiki nuotaika, daug naujovių“.

„Maloniai praleistas laikas, įdomios psichologės mintys, norėtusi dažniau tokių paskaitų...“.

„Šios dienos susibūrimas paliko nuostabias nuotaikas“.

„Labai patiko, gavau pozityvo, išeinu patenkintas. Sužinojau, kad yra žmonių, neprarandu vilties“.

„Patiko, super, pozityvu, turtinga...“

„Viskuo patenkintas, nes buvo apie ką pamąstyti...“

„Labai patiko, gerai praleidau laiką, gera nuotaika, esu patenkintas mokykla“.

„Man buvo malonu Jus išklaudyti. Turiu šeimą, turiu dukrytę. Man Jūsų pamoka palietė širdį“.

P. Plotnikov

„Suartėjimas tarp mokinių ir mokytojų“.

„Mano mintys buvo geros, nes daug ką sužinojau, buvo malonu“.

„Labai graži pamoka, pakelia nuotaiką“.

„Pamoka suteikė daug emocijų, gerumo jausmą“.

„Kiekviena pamoka mokykloje yra kažko naujo sužinojimas, tad ir ši pamoka buvo įdomi“.

„Įdomi, ne eilinė pamoka. Daugiau tokių“.

„Ką man davė ši pamoka? Jei rimtai, tai nieko labai naujo, tik tai, kad gerai praleidau tą valandą. Nemačiau surūgusių veidų, tik linksmus. Tai suteikė malonias. Ir labai buvo gera matyti linksmus mokytojų veidus. Ačiū Jums“.

„Vienas iš pagrindinių dalykų yra pagarba ir supratimas – mokėjimas išklaudyti, išgirsti. Už tai ir esu dėkingas mokytojoms“.

„Ši pamoka suteikė paskatą, susipratimą“.

„Ši pamoka suteikė gyvenimo prasmę, džiaugsmą, meilę, ilgesį...“

„Po šios pamokos pasistengsiu būti geresnis“.

Kolegijos studentai užleido auditorijas suaugusiųjų mokymosi savaitės renginiams

Šalyje organizuota suaugusiųjų mokymosi savaitė antrą kartą į Klaipėdos valstybinės kolegijos duris pasibeldė su trenksmu. Aukštoji mokykla suaugusiųjų turiningam laikui ir savišvietai pasiūlė per 10 renginių. Didžiausio dalyvių susidomėjimo sulaukė didžiosioms metų šventėms pasiruošti padėję užsiėmimai – Advento vainiko pynimas ir pažintis su Advento papročiais.

Gausiausiai į renginius būrėsi šalia kolegijos įsikūrę klaipėdiečiai – Pajūrio bendruomenė. Jai aukštosios mokyklos studentai užleido erdvas Verslo fakulteto auditorijas. Ir ne veltui. Suaugusiųjų savaitės renginių kolegijoje rezultatas – ne tik nupinti įvairiaspalviai Advento vainikai, o ir suaugusiųjų bei jaunimo bendrystė, puoselėjama bendruose renginiuose ir užsiėmimuose.

Klaipėdos valstybinės kolegijos lektoriai savo žinių aruodais Suaugusiųjų mokymosi savaitės metu dalinosi ne vien su klaipėdiečiais. Greta įsikūrę Gargždai suaugusiųjų mokymosi savaitę „Mokymosi galia ir žavesys“ pajavairino mūsų kolegijos lektorės Gražinos Šniepienės paskaita „Savigydos ir piktnaudžiavimo vaistais pavojai“. Kolegijos lektoriai dažni svečiai Gargžduose įsikūrusiame Klaipėdos rajono švietimo centre. Aukštosios mokyklos dėstytojai veda paskaitas Trečiojo amžiaus universiteto užsiėmimų dalyviams.

Soros International House NordPlus Adult projektas „Seniors Online“

www.seniorsonline.eu

Kas ir kada įgyvendino šį projektą?

„Seniors On-line“ buvo dvejų metų trukmės Šiaurės ir Baltijos šalių projektas, orientuotas į senjorų IT ir anglų kalbos tobulinimą.

„Nordplus Adult“ programos remiamas projektas buvo pradėtas 2015 rugpjūčio mėnesį ir baigtas 2017 liepą. Jį įgyvendino keturių partnerių konsorciumas iš Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos.

Koks buvo mūsų tikslas?

Projektu siekėme stiprinti Šiaurės ir Baltijos šalių senjorų anglų kalbos ir IT įgūdžius, padėti jiems įveikti sunkumus, kylančius dėl baimės naudoti svetimą kalbą ir naujasias technologijas. Taip pat projektu skatinome bendravimą tarp skirtingų kultūrų žmonių bei siekėme sukurti tvirtą pagrindą senjorams naujai įgytų kompetencijų taikymui ir po projekto įgyvendinimo pabaigos.

Kodėl senjorams buvo verta dalyvauti projekte?

Visi projekte dalyvavę senjorai gali patvirtinti, jog projektas tikrai padėjo :

- tobulinti skaitmeninių technologijų ir anglų kalbos įgūdžius
- gerinti komunikacinę kompetenciją
- padidinti susidomėjimą Baltijos ir Šiaurės šalių kultūromis bei pagilinti žinias apie jas
- suteikti tarptautinio bendravimo galimybes
- padidinti motyvaciją aktyviai dalyvauti visuomeniniame gyvenime
- skatinti asmeninį tobulėjimą
- skatinti kūrybiškumą ir pasitikėjimą savimi
- užmegzti kontaktus ir susirasti naujų draugų Baltijos ir Šiaurės šalyse
- ir svarbiausia, kas puikiai atitinka šių metų Suaugusiųjų mokymosi savaitės temą, pajusti mokymosi žavesį ir jo galią ☺

Kokie buvo pagrindiniai projekto įgyvendinimo etapai (su įrodymais ☺).

- 60 valandų integruoto kalbos ir IT mokymo(si) programos paruošimas
www.seniorsonline.eu/en/project-outputs
- Besimokančiųjų grupių sudarymas

- Integruoto mokymosi programos įgyvendinimas kiekvienoje šalyje partnerėje - kursai senjorams, apimantys tiek kontaktines pamokas, tiek virtualų bendravimą internete su mokytojais. Mokymų eigoje buvo kuriami trumpi video filmai pasirinkta tema, vyko gyvas ir virtualus besimokančiųjų bendravimas su kolegomis iš kitų šalių
<http://www.seniorsonline.eu/news/2016/10/seniors-started-training-at-sih>
<http://www.seniorsonline.eu/news/2016/12/video-greetings-to-baltic-peer-students-from-course-participants-in-raio> <http://www.seniorsonline.eu/news/2016/11/training-for-seniors-started-in-latvia> <http://www.seniorsonline.eu/news/2016/10/training-for-seniors-started-in-estonia>
- Tarptautinio seminaro projekto dalyviams - vyresnio amžiaus besimokantiesiems organizavimas Taline <http://www.seniorsonline.eu/news/2017/02/seniors-on-line-meeting-in-tallinn> . Po seminaro senjorai labai džiaugėsi naujomis pažintimis, išdidžiai pasakojo kolegomis kaip jie anglų kalba panaudodami moderniąsias IT prisistatė patys ir pristatė savo šalį
<https://www.youtube.com/watch?v=9JaF4aidIUY>
<https://www.youtube.com/watch?v=8aZBBUvQq8w>
- Galutinio projekto produkto - e-knygos parengimas <http://book.seniorsonline.eu/> Kviečiame įsitikinti, kad tai žaviai ir smagiai parengta mokymo(si) priemonė, kuria savarankiškam mokymuisi gali pasinaudoti ne tik senjorai, bet ir visų amžiaus grupių besimokantieji pasiekę A2/B1 anglų kalbos lygį.
- Seminarų senjorų bendruomenėms ir asociacijoms, kalbos ir IT mokymo specialistams organizavimas partnerių šalyse. Šiuose seminaruose projekto dalyviai pasidalino savo pasiekimais ir nauja patirtimi įgyta projekte, o taip pat pristatė naujai sukurtą mokymosi priemonę ir jos panaudojimo galimybes <http://www.seniorsonline.eu/news/2017/06/e-book-english-and-the-ict-skills-for-life-presented-in-raio-finland>
<http://www.seniorsonline.eu/news/2017/06/e-book-english-and-the-ict-skills-for-life-presented-in-adazi-latvia> <http://www.seniorsonline.eu/news/2017/05/ebook-english-and-the-ict-skills-for-life-presented-in-tallinn> <http://www.seniorsonline.eu/news/2017/05/ebook-english-and-the-ict-skills-for-life-presented-in-vilnius>
- Galutinės tarptautinės konferencijos ir tarpkultūrinio renginio „Get-together“, skirtų projekto, jo produktų bei rezultatų pristatymui senjorų asociacijoms ir organizacijoms, suaugusiųjų švietimo, vietos valdžios institucijoms, kalbos ir IT mokymo įstaigoms, organizavimas Vilniuje

<http://www.seniorsonline.eu/news/2017/07/seniors-on-line-get-together-event-and-final-international-conference-were-organised-in-vilnius-lithuania> „Get-together“ vakaronė buvo be galo smagus renginys, kurio pagrindinės akimirkos užfiksuotos šiame vaizdo klipe https://www.youtube.com/watch?time_continue=6&v=NYcYF6bITG4 . Tokie renginiai parodo, jog noras tobulėti, dalintis džiaugsmu, laisvalaikio pomėgiais ir gyvenimo pasiekimais tikrai suteikia daug teigiamų emocijų ir satisfakcijos.

Pasiekti rezultatai.

Pagrindinis projekto rezultatas - geresni senjorų anglų kalbos ir IT įgūdžiai, reikalingi kasdiniame gyvenime, pavyzdžiui, keliaujant, bendraujant su artimaisiais ir draugais internete, apmokant sąskaitas, registruojantis pas gydytojus, tvarkant draudimo reikalus, užsakant bilietus internetu ir pan.

Tuo pačiu metu senjorai tapo labiau motyvuoti ir pasitikintys savimi taikyti naujai įgytas žinias kasdiniame gyvenime, be baimės vartoti svetimą kalbą ir naudoti naująsias IT. Senjorai pagilino savo žinias ir apie įvairias Baltijos ir Šiaurės šalių kultūras, susirado naujų draugų iš savo ir kitų projekte dalyvaujančių šalių.

Labai svarbus rezultatas, kurio mes siekėme buvo Baltijos ir Šiaurės šalyse skatinti aktyvų ir orų senėjimą ir galime tikrai nuoširdžiai pasidžiaugti, kad šis rezultatas pasiektas daug daugiau nei 100 procentų. Manome, kad tuo įsitikinsite, jei aplankysite projekto svetainę ar bent nuorodas, įdėtas į projekto pristatymą. SENIORS ONLINE senjorai tikrai supranta mokymosi galią ir jo žavesį ☺ ☺☺ <https://www.youtube.com/watch?v=HV1yKsEI3l0> , ką ir įrodo šis linksmas pamokėlės siužetas.

Tarptautinis projekto apdovanojimas.

Mus – projekto koordinatorius nustebino skambutis iš Švedijos, kurio metu buvo pranešta, jog mūsų projektas apdovanotas BOLDIC 2016 prizų, kuris kasmet suteikiamas pačiam inovatyviausiam nuotolinio ar internetinio mokymo projektui Baltijos ir Šiaurės šalyje <http://www.seniorsonline.eu/news/2016/10/seniors-on-line--a-winner-of-boldic-award-for-2016>

2017 m. suaugusiųjų mokymosi savaitėje Soros International House už projektą „Seniors Online“, kuriame išsamiai pateikta mokymosi veikla, kurianti tvirtą pagrindą senjorų nuolatiniam mokymuisi ir mokymosi žavesio pajautimui, įteiktas projektų konkurso „Mokymosi galia ir žavesys“ DIPLOMAS.

Panevėžio rajono trečiojo amžiaus universiteto (TAU) klausytojai – skaitymo mentoriai

*Renata Jankevičienė,
Panevėžio rajono švietimo centro
direktoriaus pavaduotoja*

Konkursui pristatome skaitymo skatinimo projektus – „Skaitymo mentoriai“, „Senjorai – skaitymo mentoriai“. Projektas – „Skaitymo mentoriai“ buvo sėkmingai įgyvendintas 2016 m. Kadangi patyrėme sėkmę, 2017 m. parengėme projektą „Senjorai – skaitymo mentoriai“ ir gavome finansavimą. Abiejų projektų veiklos identiškos, todėl ir pristatome abu projektus kartu.

Pirmasis žingsnis buvo skaitymo mentorių paieška ir parengimas. 2016 m. skaitymo mentoriais mokyklose sutiko tapti Panevėžio rajono TAU Smilgių ir Raguvos fakultetų klausytojai, 2017 m. projekto idėja susidomėjo Vadoklių ir Tiltagalių fakultetų klausytojai, o Smilgių skaitymo mentoriai nusprendė tęsti savanoriškas veiklas mokyklose. Didelį dėmesį skyrėme mentorių pasirengimui: organizavome Panevėžio rajono Velžio gimnazijos lietuvių kalbos mokytojų metodininkių Dalios Vizbarienės ir Renatos Jankevičienės paskaitas „Skaitymo strategijos“. Lektorės pristatė skaitymo strategijų kortelių panaudojimo galimybes bei įvairius kūrybiško skaitymo metodus. Lidija Laurinčiukienė visose bendruomenėse skaitė paskaitas „Kartų polilogas. Kaip ugdyti šiuolaikines kartas?“. Sigutė Ach su mentoriais dalijosi patirtimi, kaip padėti mokiniui išsirinkti knygą, mokinius ir jų skaitymo mentorius pakvietėme į susitikimus bendruomenėse su rašytoju Vytautu Račicku.

Visi būsimieji mentoriai itin atsakingai dalyvavo mokymosi veiklose, nes suprato savo atsakomybę prieš mokinius ir jų tėvus. Labai natūraliai jie susipažino su pedagoginiais metodais, sužinojo, kuo ypatinga XXI a. mokinių karta. TAU klausytojai pažėrė daugybę klausimų Sigutei Ach, kuri kalbėjo apie knygos skaitymo prasmę. Senjorai nerimavo: „O kas bus, jei nepatiks, neklausys, nežinosiu, ką atsakyti...“ Kai mentoriai jau buvo pasiruošę susitikimams su vaikais, pasirašėme sutartis su mokinių tėvais ir prasidėjo savanorystės veiklos. Per dvejus metus senjorai – skaitymo mentoriai po tris mėnesius savanoriavo Panevėžio rajono Raguvos bei Smilgių gimnazijose, Vadoklių ir Karsakiškio Strazdelio pagrindinėje mokyklose bei padėjo mokiniams mokytis skaityti. Jei tėvai sutikdavo, mentoriai mažuosius skaitytojus priimdavo ir savo namuose. Projekto veiklų organizatorius Smilgių gimnazijoje mokytojas Kastantinas Vasiliauskas projekto eigoje teigė: „Mokiniai yra skatinami įsigilinti į skaitomus tekstus, susidomėti knygų pasauliu. Siekiama, kad jie išmoktų giliau

suprasti teksto temą, problemas, būtų ugdoma mokinių fantazija, skatinamas kūrybiškumas. Todėl mentoriai ne tik skaito, bet ir aptaria su mokiniais skaitomų kūrinių iliustracijas, ugdo mokinių vaizduotę, siūlo atlikti įvairias užduotis“.

Projekto eigoje pagerėjo mokinių skaitymo gebėjimai ir, anot Smilgių gimnazijos direktorės Astos Kačarauskienės, užsimezgė labai gražus emocinis dviejų kartų ryšys. Mentorius pagerbėme TAU mokslo metų baigimo šventėje, o visus mokinius pakvietėme į Švietimo centre vykusį susitikimą su rašytoju Vytautu V. Landsbergiu. Iš pirmo žvilgsnio viskas atrodo labai paprasta, tačiau apsisprendimas mentoriams buvo nelengvas, juk XXI a. mokinį ne taip lengva sudominti knyga, bet mūsų mentoriams pavyko! Pavyko ne tik tai, kad susitikimai su vaikais vyko sklandžiai, bet ir tai, kad senjorai peržengė nereikalingumo ribą, jie tapo svarbiais savo bendruomenės nariais, turėjo galimybę išbandyti save pedagoginėje veikloje, skubėjo į susitikimus su mokiniais ir jautė pasididžiavimą savimi, tikėjimą savo vidinėmis galiomis. Jie mokėsi kartu su mokiniais, kurie į jų gyvenimo rutiną įnešė žaismingumo ir vaikiško klegesio.

Įkvėpta mentorių savanorystės projekto koordinatore Renata Jankevičienė sukūrė esė apie senjorų išgyvenimus. Pagrindinė esė herojė – Aldutė – tai ne tik simbolinė figūra, įkūnijanti visus dvidešimt skaitymo mentorių, bet ir reali asmenybė – Panevėžio rajono TAU Smilgių fakulteto dekanė, jaučianti stiprų ryšį su Gabriele Petkevičiate-Bite ir dažnai užsukanti į jos dvarelį Puziniškyje.

Antroji Gabrielė arba vienos skaitymo mentorės istorija

Pažliugusiu vieškeliu iš lėto einu į rudenišką Gabrielės Petkevičaitės-Bitės Puziniškį... Pasuku takeliu į dvarelį, po kojomis čeršva įvairiaspalviai klevų lapai... Gyvenu netoliese, todėl dažnai čia užsuku, atsisėdu prie lango ir vartau Gabrielės nuotraukų albumą. Nuo laiko pageltę nuotraukos nugramzdina į praeitį... Čia Gabrielė privačiame Mintaujos pensione – Dorotėjos mergaičių mokykloje, akeles liūdno, prigese, sunkūs buvo metai, pradėjo krypti nugarkaulis. Štai čia ji Mintaujos aukštesniojoje šv. Trejybės mergaičių mokykloje, žvitri ir linksma, mat mokytojas pastebėjo jos gabumus matematikai... Pasigrožėkite – štai 1878 m. nuotrauka, kurioje ji ką tik išlaikiusi egzaminus namų mokytojos teisėms gauti... O čia Gabrielė Joniškėlyje, mergaičių būrelyje, kurias slapta mokė... Čia Bitės įkurta „Žiburėlio“ draugija, kuri šelpė neturtingą mokslo siekiantį jaunimą... Versdama albumo puslapius paskęstu apmąstymuose... Kiek daug gali vienas žmogus, kiek dvasinės stiprybės reikėjo turėti, kad pati būdama labai silpnos sveikatos mokė ir šelpė vaikus...

Į realybę sugrąžina telefono skambutis. Pasigirsta jaunatviškas balsas.

– Laba diena, Aldute, mes parengėme projektą „Skaitymo mentoriai“ ir gavome finansavimą, kviečiame jus tapti skaitymo mentore ir padėti vaikams mokytis skaityti.

Mintys lyg bitės avilyje ima užti:

– Ne ne, kokia iš manęs mentorė, aš jau pensijoje ir sveikata nebe ta, vaikai dabar padūkę, neklausys jie manęs...

– Aldute, jūs dar pagalvokite, tikrai sugebėsite, pažįstu jus, juk jau antri metai, kai esate Panevėžio rajono TAU Smilgių fakulteto dekanė, visi jus myli ir jumis pasitiki.

– Bet kad aš nežinau, kaip vaikus mokyti...

– Aldute, juk anūkų turite, ar kartu su jais skaitote?

– Na taip, skaitau... bet čia juk ne tas pats...

– Mes jums padėsime pasiruošti: paskaitą „Skaitymo strategijos“ organizuosime, į susitikimą su Sigute Ach pakviesime, ji patars, kaip su mokiniu knygą išsirinkti.

– Išsirinkti tai išsirinkti, bet kaip su vaikais susikalbėti, čia juk visai kita karta.

– Nenusiminkite, Lidija Laurinčiukienė jums kartų teoriją pristatys. Prisimenate Lidiją, per TAU atidarymą paskaitą skaitė?

– Kur jau čia neprisiminsi Lidijos, ji ir ryžių į kojines prisipilti gali, ir kvepiantį greipfrutą po kėde pakišti, ir prajuokinti visus gali. Va ji tai galėtų mentore būti. O aš... ne... tikrai ne...

– Sugebėsit, Aldute, sugebėsit, paskambinsiu dar jums rytoj, man reikia jau bėgti...

Žvelgiu į telefono ekraną tol, kol jis lėtai užgęsta. Tada mano žingsnis nukrypsta į besišypsiančios jau pagyvenusios Gabrielės nuotrauką, žiūriu į ją ilgai, kilsteliu akis už lango aklina tamsa... Eisiu jau, metas... Praveriu dvarelį duris, stiprus vėjo šuoras bloškia mane į šalį, o medžių viršūnėmis nubėga šnabždesys: „Sugebėsi, Aldute, aš sugebėjau ir tu sugebėsi“.

Panevėžio r. švietimo centrui už projektą „Skaitymo mentoriai“, skatinantį patrauklų kartų bendravimą, buvo įteiktas 2017 m. suaugusiųjų mokymosi savaitės projektų konkurso diplomas.

Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų gimnazijos projektas „Žemės ratu“

*Jolanta Čėponaitė,
gimnazijos direktorė*

*Jolita Rancovienė,
muzikos ir etikos mokytoja*

Mūsų gimnazijoje buvo įgyvendintas integruotas projektas „Žemės ratu“. Šią temą pasirinkome dėl jos aktualumo: juk žemė yra visų mūsų motina, sauganti mus ir maitinanti, todėl atsidėkodami jai už dosnumą ir mes mokėmės ją saugoti, tausoti bei puoselėti prasmingais darbais. Projekte dalyvavo visų dalykų mokytojai.

Žiemą, kai visi ilgimės saulės, padedami biologijos mokytojos mokėmės pinti šiaudinius sodus, kurie yra viena išpūdingiausių mūsų tautos paprotinės dekoratyvinės dailės rūšių. Lietuvių liaudies dainose sodas – sakrali vieta, atspindinti šviesą, kurios žiemos metu labai stinga.

Šiuo metų laiku žmogaus organizmui labai trūksta vitaminų, todėl technologijų mokytoja ir psichologė pakvietė visus išmokti pasigaminti vitaminingų salotų. Susibūrusios į grupes, komandos gamino spalvingas salotas, sugalvojo joms pavadinimus ir pristatė receptus. Išklausę psichologijos mokytojos paskaitą apie maistą ir spalvas, sužinojome, kokių elementų trūksta mūsų organizmui.

Savo patirtimi dalijomės ir užsiauginti įvairias daržoves mokėme jaunąją kartą - Barbaros Radvilaitės ir Jeruzalės progimnazijų mokinius. Visi kartu su Žalio maisto restorano direktore Olga Dzendzeleta kalbėjomės apie aplinką tausojančio maisto vartojimą bei mokėmės pasigaminti tokį maistą – išpūdingai atrodantys cukinijų makaronai kėlė apetitą, gaivino spalvoti kokteiliai, o sveiki saldainiai buvo nuostabaus skonio.

Labiausiai visą gimnazijos bendruomenę sužavėjo matematikos kabinete ant palangių užauginti agurkai, kuriuos kartu ir valgėme. Visi įsitikino, kad ant palangės tikrai galima užsiauginti daržovių, parinkti tinkamas sėklas, laiku jas pasėti, su meile prižiūrėti, palaistyti ir nusiskinti žaliuosius vaisius.

Patys su mokiniais sėjome ir auginome gėlių daigelius, kurie vėliau pražydo mokyklos gėlynuose, džiugindami savo grožiu visus gimnazijos bendruomenės narius bei svečius. Įvairių dalykų mokytojai vedė pamokas, kurių metu kalbėjome ekologijos, sveikos mitybos temomis, mokėmės tausoti savo aplinką: geografijos ir matematikos pamoką „Europos skaičiai“, anglų ir vokiečių kalbos pamoką „Pėsčiomis po žemę“, biologijos, etikos, dailės pamoką „Žemė ir spalvos budina svieta“, fizikos, matematikos pamoką „Žemės planeta“ ir dar daug kitų.

Projekto idėja buvo sujungti visų dalykų mokytojus. Saulė eidama Žemės ratu pereina visus metų laikus, pažadindama įvairias veiklas. Taigi, keliaudami saulės keliu, aiškinomės įvairius gamtos reiškinius, mokėmės tausoti aplinką, šventėme šventes. Gautos žinios ir įgyti įgūdžiai suteikė galimybę įdomiau, sveikiau ir laimingiau gyventi.

Vilniaus Varpo suaugusiųjų gimnazijai už projektą „Žemės ratu“, jungiantį mokymosi naudą su mokymosi žavesiu, skatinantį jaunų suaugusiųjų sąmoningumą, buvo įteiktas 2017 m. suaugusiųjų mokymosi savaitės projektų konkurso diplomas.

Projekto prezentacija: <https://youtu.be/R7E57M8CFL0>

Klaipėdos suaugusiųjų gimnazijos iniciatyva „Draugystės ruduo“

*Regina Songailienė,
Klaipėdos suaugusiųjų gimnazijos
socialinė pedagogė*

Kodėl visi mylime mažus vaikus, tačiau neretai vyresnio amžiaus žmones nuvertiname? Nors pastaruosius tikrai yra už ką mylėti ir vertinti, kaip antai, už patirtį, pasiekimus ir t.t. Jaunystėje žmogus dažnai pašiepia senatvę, nes ji jam atrodo tokia tolima...

Mintis užmegzti draugystę su Klaipėdos senelių globos namais brendo jau seniai. Pirmiausia savo idėją pristačiau mūsų gimnazijos administracijai, kolegoms, mokiniams. Pasitarėme ir pradėjome savo kelionę, kurią pavadiname „Draugystės ruduo“. Pritarimo sulaukėme ir iš Klaipėdos senelių globos namų administracijos.

Įstaigos direktorius Ginter Harner išklausęs mūsų idėją, pakvietė mus atvykti ir artimiau susipažinti su globos namų gyventojais. Susitikimo metu mums talkino direktoriaus pavaduotoja socialiniams reikalams Aldona Gudeliauskienė, socialinė darbuotoja Gitana.

Mūsų gimnazijos mokiniai labai skirtingi. Vieni dar mėgaujasi nerūpestinga jaunyste, kiti subrendę ir rimtai nusiteikę, tretį praleidę daug metų tokie nedrąsūs, nepasitikintys savimi, o dar kiti atsinešę tokią gyvenimišką patirtį, kad sunku net įsivaizduoti.

Pirmiausia pradėjome ruošti vizitui. Iškilė daug klausimų: Koks mūsų tikslas? Nejaugi keliausime tik pasižiūrėti į senjorus? Ką mes jiems duosime? Kokie senjorų lūkesčiai?

Susidėliojome prioritetus. Norime ne tik šiaip sau nueiti. Norime būti naudingi. Norime ne trumpalaikio bendravimo, bet kad užsimezgusi draugystė tęstųsi ilgiau. Kaip tai padaryti diskutavome su mokiniais, kalbėjomės su mokytojais. Tada nusprendėme padovanoti Klaipėdos senelių globos namų gyventojams dvi pušeles, kad jos augtų ir būtų mūsų ilgalaikės draugystės simbolis.

Dar viena mintis kilo surengti fotografijų parodą. Kadangi mūsų gimnazijos mokiniai mokosi fotografijos dalyko, pasitarėme su fotografijos mokytoja ir nutarėme, kad tai šauni idėja ir mokiniai puikiai susitvarkys su užduotimi fotografuoti senjorus. Fotografijų paroda bus surengta ne tik Klaipėdos senelių globos namuose, bet ir mūsų gimnazijoje.

Taigi sukrovę pintinę rudens gėrybių, pasiruošę fotoaparatus, įsigiję pušeles mes nuvykome susipažinti su globos namų gyventojais. O jie pasirodo mūsų labai laukė... Ne itin dažnai juos aplanko didesnės jaunų žmonių grupės. Kalbėjomės, dalijomės išpūdžiais, fotografavomės. Jie kvietė pažiūrėti kaip gyvena, vedėsi į savo kambarius, siūlė išgerti arbatos. Nei vienas neatsisakė sudalyvauti „fotosesijoje“. Tai buvo šiltas, jautrus ir labai reikalingas susitikimas.

Lauke visi draugiškai pasodinome mūsų atvežtas pušeles. Jos simbolizuoja ne tik mūsų draugystės pradžią, bet ir ilgalaikį bendradarbiavimą.

Mokiniamis ši iniciatyva „Draugystės ruduo“ suteikė galimybę suprasti, kad seni žmonės tikrai nusipelno daugiau pagarbos ir įsiklausymo. Iš jų galima pasisemti išminties, iki kurios jaunam žmogui dar tektų keliauti daugelį metų.

Atsisveikinome linkėdami vieni kitiems sveikatos, stiprybės ir kad užsimezgusi draugystė nenutrūktų. Senjorai pažadėjo rūpintis pušelėmis. Mes pažadėjome atvykti su fotografijų parodai skirtomis nuotraukomis.

Kretingos technologijos ir verslo mokyklos dirbtuvės-mugė „Profesija, kuri skatina kurti“.

VšĮ Kretingos technologijos ir verslo mokykloje 2016 m. gruodžio 2 d. šurmuliavo prieššventinės dirbtuvės - mugė „Profesija, kuri skatina kurti“. Renginys buvo skirtas 2016 m. Europos profesinių gebėjimų savaitei paminėti. Jame apsilankyti buvo kviečiami įvairaus amžiaus Kretingos ir aplinkinių miestų, rajonų gyventojai.

Nuotr. Daržovių pjaustymas, stiklainių dekoravimas

Prieššventinių dirbtuvių - mugės lankytojai turėjo galimybę ne tik susipažinti su VšĮ Kretingos technologijos ir verslo mokykloje mokomomis specialybėmis, bet ir „prisiliesti“ prie kai kurių iš jų (pvz., pasimokyti dekoruoti imbierinius (kalėdinius) namelius, pjaustyti daržoves patiekalų puošybai, serviruoti kalėdinį stalą, pasipuošti rudens gėrybių pripildytus stiklainius ir kt. (žr. nuotr.).

Renginyje dalyvavo ir savo amatus pristatė Kretingos miesto ir rajono bendruomenės nariai, todėl apsilankiusieji turėjo galimybę stebėti čia ir dabar „gimstančius“ dirbinius bei įsigyti kalėdinių dovanų. Renginys taip pat parodė, kad mokymasis gali būti patrauklus, žaismingas, nenuobodus, įtraukiantis ir džiuginantis.

Mugė sužavėjo visus, joje apsilankiusius. Kaip buvo rašoma regiono laikraštyje „Švyturys“: „Labai gražu. Nuostabu. Įspūdinga. Tokiais ir panašiais žodžiais išgirta mugė „Profesija, kuri skatina kurti“, į kurią kretingiškius pakvietė VšĮ Kretingos technologijos ir verslo mokyklos bendruomenė. Mugės bei kūrybinių dirbtuvių lankytojai džiaugėsi ne tik daug pamatę ir sužinoję, bet ir pasisėmę idėjų, kurias panaudos šventėms puošdami namus, dengdami stalą“.

Medardo Čoboto trečiojo amžiaus universiteto (MČTAU) festivalis „100 šokių pynė Lietuvai“

*dr. Zita Žebrauskienė,
MČTAU rektorė*

2018 m. vasario 16 d. Lietuvos valstybė minės reikšmingą ir išskirtinį Lietuvos istorijos įvykį – šimtąsias Lietuvos valstybės atkūrimo metines. Rengiamės šiai šventei, įkūnydami didžiausias Lietuvos žmonių vertybes – kūrybingumą, dalijimąsi ir atsakomybę. Lietuvos 100-mečiui dedikuojame pirmą kartą organizuojamą Tarptautinį senjorų šokių festivalį „100 šokių pynė Lietuvai“.

Festivalio tikslai:

- suteikti senjorams galimybę išreikšti save scenoje, patirti judėjimo, kūrybos ir šokio atlikimo džiaugsmą.
- Skatinti senjorų saviraiškos kolektyvų bendradarbiavimą;
- Atgaivinti senjorų šokių kolektyvų veiklą, suburti juos kūrybinei sceninei veiklai, skatinti atviram, turiningam ir ilgalaikiam bendravimui ir bendradarbiavimui.

100 šokių pynė leido įtraukti senjorus į aktyvią veiklą, sukurti puikią, pozityvią emocinę aplinką, kurioje atsiskleidė senjorų kūrybiškumas, entuziazmas, gyvenimo džiaugsmo pajutimas. Į šią šventę įsijungė kelios kartos – vaikai ir vaikaičiai, jie ne tik stebėjo močiučių ir senelių šokius, bet šokių pynės papildė savo moderniais, jausmingais šokiais.

Tarptautinės pagyvenusių žmonių dienos išvakarėse, rugsėjo 30-ąją, Vilniuje visą dieną šurmuliavo tarptautinis senjorų šokių festivalis „100 šokių pynė Lietuvai“. Renginio organizatoriai – Medardo Čoboto trečiojo amžiaus universitetas (MČTAU) ir Nacionalinė trečiojo amžiaus universitetų asociacija. Festivalio globėjas – Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas Saulius Skvernelis.

„Šoka tie, kas laisvi ir laimingi“ – rašoma [premjero sveikinime](#) senjorų šokių festivalio dalyviams ir organizatoriams. Dėkodamas senjorams už prasmingą ir nuoširdžią veiklą, lietuviškų tradicijų puoselėjimą ir neįkainojamą indėlį į Lietuvos vyresniosios kartos švietimą ir užimtumą, S. Skvernelis linkėjo šokėjams sėkmės, energijos ir geros nuotaikos.

Festivalyje dalyvavo 27 įvairių stilių senjorų šokių kolektyvai, susibūrę prie Trečiojo amžiaus universitetų, kultūros centrų, vietos bendruomenių. Lietuvos 100-mečiui skirtų šokių pynę pynė net 450 šventės dalyvių.

10 šokių kolektyvų į festivalį atvežė Trečiojo amžiaus universitetai (TAU). Vilniaus kultūros, pramogų ir sporto rūmuose gausiai susirinkusius žiūrovus ir šventės dalyvius savo tautiniais,

linijiniais, pramoginiais, teatralizuotais šokiais džiugino Druskininkų TAU šokių grupė „Rudenėlis“, Mažeikių TAU šokių grupė „Serbentėlė“, Raseinių TAU šokių kolektyvas, Rietavo TAU šokių grupė „Ringė“, Telšių TAU šokių grupė „Akimirka“, Utenos TAU folkloro ansamblis „Sėklytėla“, Utenos TAU linijinių šokių grupė, Visagino TAU šokio teatras „Rūta“ ir Medardo Čoboto trečiojo amžiaus universiteto šokių grupė „Nonna Dance“.

Dauguma festivalyje dalyvavusių šokių kolektyvų pynė tautinių šokių pynę. Žiūrovai galėjo pasigrožėti klumpakojų, trikinke, senolių, vežėjų polka, dvarpolke, Salako suktiniu, Steponėlio patrepsėliu, trepsiuku, suktinuku, blezdingėle. Šokėjai darniai sukosi ir tango, valso ritmu, pademonstravo fokstrota, padespaną, kadrių, lemtetiudį. Energingi senjorai nesibaimino į savo repertuarą įtraukti ir temperamentingą sirtakį, ir ugingą sambą. Prabangiais rūbais pasidabinusios senjorės sušoko senovinius šokius. Nuotaiką pakėlė šokiai „Šleiva kreiva karvė“, „Vakaruškos“, „Linksmoji balaika“. Tikra sielos atgaiva buvo renginio svečių, Vilniaus šokių studijos „Džiaugsmas“ liturginio šokio grupės atlikti šokiai, kurie jaudinančiai ir įtaigiai parodė, kad galima melstis ir šokio judesiais.

Renginį išmoningai vedė MČTAU Meninės saviraiškos fakulteto dekanė Izabelė Bražiūnienė ir „studentė“ Aldona Ambrukaitienė.

Festivalio sumanytoja, organizatorė ir režisierė – choreografė Valerija Stričkienė, vadovaujanti ir MČTAU šokių kolektyvui. Kolektyvas neseniai pasikrikštijo gražiu vardu – „Nonna Dance“ (Šokanti senelė). Šokėjos koncertuoja ne tik MČTAU šventėse, bet ir įvairiuose miesto bei šalies renginiuose, didžiuojasi respublikiniais ir tarptautiniais apdovanojimais.

Šokių festivalio organizacinio komiteto pirmininkė, MČTAU rektorė dr. Zita Žebrauskienė, įteikdama šokių kolektyvų vadovams padėkos raštus, graškščias šokėjų statulėles, premjero skirtus M. K. Čiurlionio paveikslus bei bendrovės „Valentis“ dovanas, kalbėjo: „Šiuo gražiu renginiu senjorai parodė, kaip galima mylėti Lietuvą. Jie atvežė į šią šventę savo krašto tradicijas, sušildytas savo širdžių šiluma. Gaila, kad tokio gražaus, prasmingo renginio nefilmuoja Lietuvos televizijos, ir niekas nepamatys, kokie gražūs šokėjų rūbai, kokia pakili jų nuotaika“.

Senjorų šokių festivalio organizatoriai šiuo gražiu ir prasmingu renginiu siekė atgaivinti senjorų šokių kolektyvų veiklą, suburti juos kūrybinei sceninei veiklai, skatinti bendrauti ir bendradarbiauti. Šis festivalis – senjorų dovana Lietuvai.

Festivalio akimirkos buvo užfiksuotos filme „100 šokių pynė Lietuvai“ (filmo autorius Vytautas Vasiliauskas), kuris patalpintas YouTube adresu: <https://youtu.be/D9U1igtsZH8>.

Panevėžio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos projektas „Štai koks mano kaimas“

*Edita Grucienė,
Viešosios bibliotekos
direktoriaus pavaduotoja*

Panevėžio rajono viešoji biblioteka 2015 – 2016 m. vykdydama projektą „Štai koks mano kaimas“ didelį dėmesį skyrė vyresnio amžiaus žmonių kompetencijų gerinimui ir ryšio tarp skirtingų bendruomenės narių kartų stiprinimui.

Vykdamas projektą, buvo surengti mokymai „Planšetinių kompiuterių panaudojimo galimybės“ (4 ak. val.) gyventojams, kuriuose dalyvavo daugiau nei 200 vyresnio amžiaus dalyvių. Siekiant suteikti žinių ir paskatinti jas naudoti kasdienėje veikloje įvairiais projekto etapais su planšetinių kompiuterių galimybėmis gyventojus supažindino viešosios bibliotekos darbuotojai. Po mokymų gyventojai galėjo savarankiškai atlikti filmavimo darbus bei apdoroti filmuotą medžiagą.

Aštuoniose kaimo bibliotekose vyko edukaciniai užsiėmimai „Skaitmeninės dirbtuvės“. Iš įvairaus amžiaus žmonių bibliotekose buvo suburtos iniciatyvinės grupės savanoriškai veiklai. Grupių veiklose dalyvavo daugiau nei 80 įvairaus amžiaus dalyvių. Užsiėmimai stiprino ryšį tarp kartų: dalyviai kartu montavo ir apdorojo turimą kraštotyrinę medžiagą, rinko muziką, vaizdus, įgarsino. Jaunesnioji karta padėjo mokytis senimui.

Projekto metu bibliotekos organizuojami mokymai, dirbtuvėlės, suteikė dalyviams galimybę išmokti naudotis įranga ir programomis bei pritaikyti žinias kuriant filmuką. Tai atskleidžia atliktas projekto poveikio tyrimas.

Padidėjusios dalyvių IT kompetencijos. Anketinėje apklausoje į klausimą „Kaip pasikeitė jūsų žinios po projekto metu bibliotekose vykdytų mokymų ir veiklų?“ 38 % dalyvių atsakė, kad „sužinojo, išmoko to, ko iki tol nemokėjo“, 29 % respondentų „žinios tik šiek tiek pagerėjo“, 31% „labai pagerėjo“.

Taip pat dalyviai vertino teigini „Bibliotekos organizuojamų veiklų dėka pagerėjo mano kompiuterinio (skaitmeninio) raštingumo žinios“. Teigiamai žinias įvertino 86 % respondentų, neigiamai ar labiau neigiamai 14 % dalyvių.

Kartų tarpusavio ryšys. Vienas iš svarbiausių šio projekto poveikių, buvo skirtingų kartų bendruomenės narių bendravimas, ryšio užmezgimas vykdamas projekto veiklas ir galimybė jas vykdyti ateityje. Tiriant šį kriterijų buvo užduotas klausimas:

„Ar dalyvaustumėte kituose bibliotekose renginiuose kartu su skirtingo amžiaus dalyviais?“ Į šį klausimą teigiamai atsakė 82 % projekto dalyvių.

Taip pat, siekiant išsiaiškinti, kaip sekėsi projekto dalyviams vykdyti bendras veiklas buvo pateikti vertinti tokie teiginiai:

„Bibliotekos organizuojamų renginių, veiklų dėka susiradau naujų pažįstamų, kurie priklauso kitai kartai (yra daug vyresni arba daug jaunesni) nei aš“. 74 % sutiko arba beveik sutiko su šiuo teiginiu, 26 % respondentų vertino neigiamai;

„Bibliotekos organizuojamų veiklų dėka, ėmiau geriau suprasti žmones, kurie priklauso kitai kartai (yra daug vyresni arba daug jaunesni) nei aš“. Šį teiginį respondentai įvertino beveik vieningai teigiamai (97%).

Teiginį „Norėčiau, kad veiklų, kurių metu susitiktų skirtingo amžiaus žmonės, būtų daugiau“, teigiamai įvertino 85 % respondentų, neigiamai - 15%.

Išvada: atsižvelgiant į tyrimo rezultatus galima teigti, kad šis kriterijus – kartų tarpusavio ryšio stiprinimas, buvo pasiektas. Ryšys tarp skirtingų bendruomenės narių kartų projekto veiklų metu užsimezgė: kartos bendradarbiavo, keitėsi informacija, kūrė bendrus produktus.

Šie rodikliai leidžia daryti išvadą, kad projektas paskatino jo dalyvius plačiau naudoti IT savo kasdienėje veikloje, projekto veiklos pasitarnavo geresniam vieni kitų, ir tarpusavio supratimui.

